

REPÀS PRÀCTIC DE LENGUA

de Miquel Ruiz Lacruz

*professor dels cursos de llengua de l'Escola d'Administració Pública de Catalunya, del
Departament d'Educació, i de la Universitat de Barcelona*

Edició pilot 2007. Pendent de revisió per part de l'autor. No en podeu fer fotocòpies.

REPÀS PRÀCTIC DE LLENGUA

<i>Presentació</i>	4
<i>Fitxa 1: “es” o “és” ?</i>	5
<i>Fitxa 2: “dona” o “dóna” ?</i>	7
<i>Fitxa 3: Ho he “entés” o ho he “entès” ?</i>	8
<i>Fitxa 4: “un altre” o “una altra” ?</i>	10
<i>Fitxa 5: Ell “tracte” o ell “tracta” ?</i>	11
<i>Fitxa 6 : Una professora “estricte” o “estricta” ?</i>	12
<i>Fitxa 7 : Farem “el que poguem” o “el que poguem” ?</i>	14
<i>Fitxa 8: Hem de saber “escollir” o “escullir” ?</i>	15
<i>Fitxa 9 : Anirem “al hospital” o “a l’hospital” ?</i>	16
<i>Fitxa 10: “produit” o “produït” ?</i>	18
<i>Fitxa 11: Ella em “necesita” o em “necessita” ?</i>	20
<i>Fitxa 12: S’escriu “arribar” o “arribar” ?</i>	22
<i>Fitxa 13: S’escriu “sol·licitut” o “sol·licitud”?</i>	24
<i>Fitxa 14: Això no és pas “tant difícil” o “tan difícil”?</i>	25
<i>Fitxa 15 : Tinc “una dubte” o “un dubte” ?</i>	26
<i>Fitxa 16: Buscava feina i <u>en</u> va trobar una de seguida</i>	28
<i>Fitxa 17. Aquest llibre, m’agradaria “llegir-ho” o “llegir-lo”?</i>	31
<i>Fitxa 18. Si vol el document, “li podem enviar” o “l’hi podem enviar” ?</i>	32
<i>Fitxa 19: Als alumnes, jo “els hi envio exercicis” o “els envio exercicis”?</i>	33
<i>Fitxa 20: Ella té un fill i “jo tinc dos”, o “jo <u>en</u> tinc dos”?</i>	34
<i>Fitxa 21: Hi havia reunió, però “no vaig anar”, o “no hi vaig anar”?</i>	36
<i>Fitxa 22 : Aquest era el pis “en el que” o “en el qual” vivia</i>	38
<i>Fitxa 23: He d’ajudar “la meva companya” o “a la meva companya” ?</i>	40
<i>Fitxa 24: Treballa “als matins” o “pels matins” ?</i>	42
<i>Fitxa 25. Treballa “a un altre” departament o “en un altre” departament ?</i>	43
<i>Fitxa 26: S’ha comprat un “llibre de anglès” o un “llibre d’anglès” ?</i>	44
<i>Fitxa 27: Fem el curs “per a aprendre” o “per aprendre” ?</i>	45
<i>Fitxa 28: Estudiem “perquè volem aprendre” o “per què volem aprendre” ?</i>	47
<i>Fitxa 29: Va guanyar “perquè era el millor” o “doncs era el millor” ?</i>	49

<i>Fitxa 30: Com <u>que</u> estava preparat, ha pogut fer molt bé l'examen</i>	<i>51</i>
<i>Fitxa 31: “que” (sense accent) i “què” (amb accent)</i>	<i>53</i>
<i>Fitxa 32: “si no” separat i “sinó” junt</i>	<i>56</i>
<i>Fitxa 33 : Ús de “com a”</i>	<i>58</i>
<i>Fitxa 34: Ens ha arribat la notícia “de que vindrà” o “que vindrà” ?</i>	<i>59</i>
<i>Fitxa 35: “hi ha” o “hi han” moltes persones ?</i>	<i>61</i>
<i>Fitxa 36 : Ja “em acabat” o “ja hem acabat” ?</i>	<i>66</i>
<i>Fitxa 37: Ella “s’ha anat a les 3” o “se n’ha anat a les 3” ?</i>	<i>67</i>
<i>Fitxa 38 : Si hagués estudiat, “hagués aprovat” o “hauria aprovat” ?</i>	<i>68</i>
<i>Fitxa 39: Confiem “amb aquesta persona” o “en aquesta persona” ?</i>	<i>69</i>
<i>Fitxa 40: El bon ús d’algunes paraules i expressions</i>	<i>70</i>
<i>CLAU DELS EXERCICIS</i>	<i>76</i>

Presentació

Aquest “Repàs Pràctic de Llengua” és un curs pensat per a totes aquelles persones que vulguin conèixer i superar les faltes més freqüents que solem fer quan escrivim en la nostra llengua.

El curs consta de 40 fitxes, és a dir, de 40 lliçons, corresponents a les 40 faltes més freqüents. Cada fitxa consta d’una breu explicació i d’exercicis pràctics.

El curs pot ser profitós per a totes aquelles persones que hagin aconseguit fa temps un nivell mitjà de coneixements de la nostra llengua (proper al nivell C) i vulguin actualitzar els seus coneixements. També pot ser útil per a aquelles persones que hagin aconseguit recentment aquest nivell i, tanmateix, vulguin repassar i aprofundir en alguns aspectes que encara els costa de dominar. Finalment, també pot ser molt útil per a totes aquelles persones que vulguin presentar-se al nivell D, el nivell superior de català, i necessitin consolidar, abans, els seus coneixements dels fonaments de la llengua.

En definitiva, aquest curs és destinat a totes aquelles persones que vulguin guanyar coneixement i confiança, és a dir, seguretat, en l’ús de la nostra llengua.

L’autor, que ha treballat com a professor de llengua a tots els nivells durant més de 25 anys, ha pogut realitzar aquest curset gràcies a un acord amb l’Escola d’Administració Pública de Catalunya, a partir d’una iniciativa del Departament d’Educació, amb l’objectiu comú de satisfer les necessitats reals i quotidianes per al bon ús de la nostra llengua per part de tots nosaltres.

Fitxa 1: “es” o “és” ?

Recordem que, com a regla general, la majoria de monosíl·labs no porten accent. Ara bé, com tots sabem, hi ha l'excepció dels accents diacrítics, és a dir, d'aquells accents que serveixen per diferenciar una paraula d'una altra que s'escriu igual. Un dels accents diacrítics que ens costa més i origina més faltes és el de les paraules “és” i “es”.

Recordem que escrivim “és”, amb accent, quan es tracta del verb “ser”. Escrivim “es”, sense accent, quan es tracta del pronom. Exemples: “Ell és estudiant”, “ell es renta la cara”.

Una manera de saber-ho ràpidament és comparant amb el castellà. Fixem-nos en l'esquema següent:

	català	castellà
	és	es
	es	se

Exemples: Ell és alt (él es alto), ella es troba bé (se encuentra bien)

Practica-ho en els següents exercicis:

1. Completa amb “és” o “es” segons calgui:

1. La Joana _____ una noia molt intel·ligent. Ha estudiat història i biologia.
2. S'han discutit una mica, però estic segur que _____ reconciliaran ben aviat.
3. Els estudiants _____ poden quedar a treballar aquí tota la tarda.
4. Aquest _____ un llibre que _____ ven molt, ara.
5. Al llarg de la reunió, _____ van tractar els diferents punts de l'ordre del dia.
6. Tots els grans projectes _____ comencen amb moltes incògnites.
7. Em pensava que seria complicat, però veig que no _____ pas difícil.

8. Ha volgut anar a aquella clínica, que _____ una de les més conegudes en aquesta especialitat.

9. _____ el llibre més interessant que he llegit.

10. _____ necessita un dependent.

2. Accentua els “es” que calgui d’aquesta carta :

Benvolguda Maria,

T’escric des de la platja que tenim més a prop de l’hotel. Es un lloc fantàstic i, de moment, tenim sort, no hi ha gaire gent. Els meus amics es passen el dia sense fer res, es lleven al matí a l’hora que els ve de gust, esmorzen i se’n van a fer una passejada al poble, que es molt a prop d’aquí. Després, se’n van a fer un bany a la piscina, que es preciosa, molt gran, amb una illa al mig amb dues palmeres...

De vegades, vaig amb ells, i de vegades, com avui, si tinc ganes d’estar una mica sola, m’estiro aquí a la platja ben d’hora i em poso a escriure alguna postal, com aquesta que escric avui per tu. Es un moment de tranquil·litat per contemplar el paisatge d’aquesta cala, que, com es veu a la foto, es un tros de paradís... Estic en un racó molt agradable, sota un pi molt alt que fa una ombra meravellosa, que, amb la calor que fa, es molt d’agrair!

Com va tot per Lleida? Teniu molta feina? Anima’t pensant que aviat començaràs tu les vacances! Ja tinc ganes de tornar-te a veure i explicar-te tot el que hem fet per aquí. La vida es veu tan diferent quan tens uns dies per gaudir de la calma...! Mallorca es una meravella, Maria!

Molts records i fins aviat!

Magda

Fitxa 2: “dona” o “dóna” ?

Sovint ens oblidem de l'accent diacrític de la tercera persona del singular del verb “donar”, “ell dóna”. Aquest accent el posem per diferenciar aquest “dóna” de la paraula “dona”, “la dona”. També hem de posar accent a “tu dónes” per diferenciar aquesta forma verbal de “les dones”.

Recorda aquest esquema:

dona, dones	ésser humà
dóna, dónes	del verb donar

Posa els accents que calgui en aquestes frases:

1. Veig que dones molta importància a la puntualitat més estricta... Però jo no sóc una màquina, dona, i avui he tingut molta feina!
2. El fet d'haver estudiat dona moltes possibilitats per obrir-se camí en el món professional.
3. És una dona molt despresa i generosa, tot ho dona als altres.
4. Aquestes noves infraestructures donen una nova fesomia, més moderna, a la nostra ciutat.
5. La dedicació als seus fills és el que dona sentit a la seva vida, l'omple i el fa feliç.
6. Estic segur que acabarà madurant i entenent el que ha de fer, si li dones temps.
7. Aquesta empresa abans donava molts beneficis, però ara no en dona tants.

Fitxa 3: Ho he “entés” o ho he “entès” ?

Fixem-nos en la frase següent: “El professor m’ho ha explicat i ho he entés molt bé.”

Observem que hi ha un error, hauríem d’haver escrit “Ho he entès”, amb accent obert.

Certament, l’accent tancat o obert de la “e” és una de les qüestions que ens pot costar més a molts de nosaltres. Cal tenir paciència i anar observant l’escriptura correcta de les paraules.

És molt interessant tenir presents dues regularitats. S’escriuen amb accent obert: 1) Tots els participis acabats en “-es”, per exemple: he entès, ha permès, hem admès, han après... 2) Totes les llengües i nacionalitats acabades en “-ès”, per exemple: francès, anglès, xinès, japonès...

Recorda

acaben en ès	els participis	entès, permès, après...
	les nacionalitats	francès, anglès, xinès...

Practica-ho:

1. Completa amb el participi dels verbs entre parèntesis:

1. S’ha sentit _____ (ofendre) per les seves paraules.
2. Estic molt satisfeta de tot el que he _____ (aprendre) avui.
3. Li ho he explicat moltes vegades, però encara no ho ha _____ (entendre).
4. És curiós veure com aquest rumor s’ha _____ (estendre) tan ràpidament.
5. Aquest any han _____ (permetre) fer foc en aquest lloc, amb precaució.
6. Qui ha _____ (encendre) la calefacció? No fa pas tant de fred!

7. Està molt content perquè han _____ (admetre) la seva sol·licitud i té moltes possibilitats que li donin la beca.
8. Ens han _____ (trametre) la documentació per correu.
9. Ella s'ha _____ (comprometre) a fer la tasca.
10. Després d'haver parlat amb ells, he _____ (comprendre) quines són les seves dificultats.

2. Completa amb el nom de la llengua o nacionalitat corresponent:

1. Aquesta nit anirem sopar a un restaurant _____ (Xina)
2. El Barça podria fitxar un jugador _____ (de Portugal)
3. L'entrenador del seu equip és _____ (d'Holanda)
4. En el meu currículum he fet constar els meus coneixements de _____ (llengües de França i Anglaterra)
5. La seva mare és catalana i el seu pare és _____ (d'Aragó)
6. El director de l'empresa és un senyor _____ (de Dinamarca)
7. Li agrada molt aquest tipus de ball _____ (d'Escòcia)

Fitxa 4: “un altre” o “una altra” ?

Fixa't en aquesta oració:

“Durant aquest primer mes no ha pogut aconseguir els resultats que volia i ha demanat un altre oportunitat”

Observem que hauríem d'haver escrit “una altra oportunitat”, ja que “oportunitat” és femení. Hem d'anar amb compte perquè “un altre” i “una altra” es poden pronunciar de forma indèntica, o molt semblant, segons la nostra parla, però l'un és masculí i l'altre femení. De vegades, si escrivim ràpidament, no ens hi fixem prou.

Recorda:

Un altre	masculí	una altre dia, un altre treball...
Una altra	femení	una altra ocasió, una altra possibilitat...

Tria l'opció correcta de les dues entre parèntesis:

1. Per fer aquest viatge necessitarem _____ (un altre / una altra) cotxe.
2. El meu fill m'ha demanat que li compri _____ (un altre / una altra) bicicleta.
3. El professor avui ha començat a explicar _____ (un altre / una altra) tema.
4. Hem demanat _____ (un altre / una altra) ordinador per la nostra oficina.
5. A mi m'agraden les pel·lícules d' _____ (un altre / una altra) temàtica, més divertides.
6. Aquest trimestre començarem _____ (un altre / una altra) assignatura. Em sembla que serà molt interessant.
7. M'agradaria veure _____ (un altre / una altra) obra de teatre.
8. Ens agradaria _____ (un altre / una altra) ordre mundial, més just i pacífic.

Fitxa 5: Ell “tracte” o ell “tracta” ?

Fixem-nos en la frase següent: “Aquest llibre tracte d’un període de la història que m’interessa molt”. Observem que hauríem d’escriure “Aquest llibre tracta...”, amb “a”, perquè es tracta de la tercera persona del singular del present d’un verb. Fixem-nos-hi: “Ell o ella tracta”.

Per què ens equivoquem de vegades? Doncs perquè es dóna el cas curiós que, a més de “ell o ella tracta”, tenim una altra paraula, “el tracte”, que, pel fet de ser masculina, ha d’acabar en “e”. Aquest fet de trobar-nos dues paraules tan semblants es dóna en diferents casos i ens hem de fixar en els més freqüents.

Recorda:

el tracte	ell tracta
el contracte	ell contracta
el viatge	ell viatja
el dubte	ell dubta
el respecte	ell respecta
el projecte	ell projecta
el pacte	ell pacta
l’afecte	això afecta
...	

Completa amb la paraula adequada:

1. Aquesta senyora té un _____ (tracte / tracta) molt agradable
2. Aquest llibre _____ (tracte / tracta) aquesta qüestió amb molt de detall.
3. Aquesta empresa _____ (contracte/contracta) molts treballadors estrangers.
4. D’aquí a dos mesos se m’acabarà el _____ (contracte / contracta).
5. Treballa en una empresa que es dedica al comerç internacional i _____ (viatge/ viatja) molt.
6. És l’encarregada de supervisar tot el que l’empresa _____ (projecte/projecta).
7. La universitat _____ (pacte /pacta) amb les empreses com han de fer les pràctiques els alumnes.

Fitxa 6 : Una professora “estricte” o “estricta” ?

Observem aquesta frase: “Aquesta professora és molt bona, però també és molt estricte”

Hauríem d’escriure “és molt estricta”, perquè l’adjectiu “estricte” té aquesta forma en el femení, que és el que hem d’aplicar en aquest cas a “professora”.

En aquest punt hem de recordar que hi ha adjectius invariables i variables, com en castellà. Podem comparar cada cas que ens plantegi algun dubte amb aquesta altra llengua que coneixem, perquè, per regla general, els adjectius acabats en “-a” o en “-e” que són invariables en una llengua també ho són en l’altra i els que són variables en una llengua també ho són en l’altra. Recordem sempre que el català i el castellà són dues llengües germanes, d’origen llatí, i per això s’assemblen en moltes coses.

Recordem

	invariables		variables	
	cat.	cast.	cat.	cast.
	amable	amable	estricte, -a	estricto, -a
	agradable	agradable	correcte, -a	correcto, -a
	alegre	alegre	còmode, -a	cómodo, -a
	lliure	libre	apte, -a	apto, -a
	solemne	solemne	neutre, -a	neutro, -a
	

Dels adjectius acabats en –e, només hem de recordar una diferència important respecte al castellà, el cas de “pobre, pobra”. Per exemple: un país pobre, una regió pobra (invariable en castellà).

Completa amb la forma adequada de l’adjectiu entre parèntesis:

1. Aquesta cadira és molt _____ (còmode)
2. La solució que ha donat és _____ (correcte)
3. Aquesta noia és molt _____ (alegre)
4. Aquesta zona del país ha quedat _____ (lliure), per fi, després de molts anys d’ocupació.

5. Havia de fer una línia _____(recte)
6. Ha tingut una actitud molt _____(digne) a la reunió.
7. Aquest alumne ha estat considerat _____(apte)
8. Aquesta alumna ha estat considerada_____ (apte).
9. Ha estudiat i ha viatjat molt. És una persona molt _____ (culte)
10. Ha donat la resposta _____(exacte)

Fitxa 7 : Farem “el que poguem” o “el que puguem” ?

La forma correcta és “el que puguem”, amb “u”. Fixem-nos-hi bé: El verb “poder” i el verb “voler” van amb una “o” en tots els temps, excepte en 2 casos:

1) “Jo puc” i “jo vull” (la primera persona del singular del present d’indicatiu)

2) El present de subjuntiu:

que	jo pugui	jo vulgui
	tu puguis	tu vulguis
	ell pugui	ell vulgui
	n. puguem	n. vulguem
	v. pugueu	v. vulgueu
	ells puguin	ells vulguin

Completeu les frases següents amb la forma adequada del verb entre parèntesis:

1. Aquest matí ha vingut una senyora que _____ (voler) parlar amb tu.
2. He intentat acabar la feina, però no _____ (poder). Demà continuaré.
3. Si tu _____, podries venir amb nosaltres.
4. Et trucarem per informar-te tan bon punt _____ (poder).
5. Podeu venir a veure’ns sempre que _____(voler).
6. L’hem convidat a venir a la festa, però no _____ (voler) venir. Ha dit que estava cansat.
7. Demà, la Maria _____ (poder) parlar amb ell.
8. Ens han dit que, per fer la redacció, podem triar el tema que _____(voler).
9. Ens van demanar que aviséssim altres companys que _____ (poder) venir a col·laborar.
10. Els que ens encarreguem d’organitzar la festa us agraïrem que ens feu arribar totes les idees que _____ (poder) tenir per fer més bonica i divertida la nostra trobada.

Fitxa 8: Hem de saber “escollir” o “escullir” ?

La forma correcta és “escollir”. De vegades, ens equivoquem a l’hora d’escriure aquest verb, potser pel fet que presenta algunes formes amb “u”, com per exemple: “ell escull”, “elles escullen”.

En aquest punt, convé recordar que hi ha 5 verbs especials que canvien la “o” de l’arrel per una “u” quan aquesta vocal es torna tònica. Són els verbs: “sortir”, “collir”, “escopir”, “cosir” i “tossir”, i els seus derivats.

A la pràctica, només hem de recordar els dos més utilitzats: “sortir” i “collir” (i derivats: “recollir”, “escollir”, “acollir”). Observem el present:

sortir	collir
surto	cullo
surts	culls
surt	cull
sortim	collim
sortiu	colliu
surten	cullen

Completa amb la forma adequada del verb entre parèntesis:

1. Quan acaben la feina, els nens _____(recollir, present) el material que han fet servir.
2. La Maria abans _____(sortir) molt, ara no _____ (sortir) tant.
3. Cada alumne _____ (escollir, present) el tema de redacció que li agrada més.
4. Aquestes famílies _____(acollir, present) nens del Marroc durant les vacances d’estiu.
5. La nostra filla l’any que ve _____(escollir) els estudis que vol fer.
6. El jardiner escombria i _____(collir) les fulles.
7. Demà al matí _____ (sortir) les notes.
8. Esperem que tot _____ (sortir) bé.

Fitxa 9 : Anirem “al hospital” o “a l’hospital” ?

Fixem-nos en aquesta frase: “Demà anirem al hospital”

Correctament hauríem d’escriure “Demà anirem a l’hospital”, és a dir, apostrofant l’article.

Recordem que les contraccions amb l’article “el” es trenquen davant de vocal o “h”. Fixem-nos-hi:

anem <u>al</u> cinema	però	anem <u>a l’</u> estadi esportiu
parlen <u>del</u> tema	però	parlen <u>de l’</u> altre tema
ho sabem <u>des del</u> primer dia	però	no l’hem vist <u>des de l’</u> últim dia
passen <u>pel</u> camí	però	passen <u>per l’</u> altre camí
tinc un regal <u>per al</u> Martí	però	tinc un regal <u>per a l’</u> Antoni

Aquesta és, com moltes d’altres, una qüestió molt fàcil, però ens hi hem de fixar.

Corregeix els errors que hi pugui haver en aquestes frases:

1. Està ben preparada i es presentarà al examen.

_____.

2. Ella es queixa del excés de feina que hi ha a la seva oficina.

_____.

3. És una casa d’artistes, realment. A dins hi tenen moltes pintures i al exterior, al jardí i al hort, hi tenen escultures.

_____.

4. Abans treballava al edifici central del Departament.

5. Han comprat un llibre per al Joan i un altre per al Enric.

6. Hem de saber les causes que es troben al origen d'aquest problema.

7. Estava molt agraït pel excel·lent tracte que havia rebut per part d'aquella gent.

8. En Jordi és molt apreciat per tots els membres del equip.

9. Dissabte al matí anirem al institut on vam anar a fer el batxillerat.

10. Han fet un homenatge al antic president de l'entitat, per tots els anys que s'hi ha dedicat.

Fitxa 10: “produit” o “produït” ?

La forma correcta és “produït”, amb dièresi. El tema de la dièresi, que pot arribar a resultar molt difícil, a la pràctica se simplifica, ja que és un signe gràfic que fem servir en relativament pocs casos. En els textos més habituals, d’una pàgina, només solen aparèixer una o dues dièresis, si n’hi ha.

Recordem que la dièresi serveix per dues coses:

- 1) Per fer pronunciar la “u” dels diftongs “güe”, “güi”, “qüe”, “qüi”. Per exemple: aigües, següent, lingüística, qüestió, freqüent...
- 2) Per separar, en la pronunciació, una “i” o una “u” de la vocal anterior. Per exemple: països, veïna, veïns, veïnes, diürn, ...

Cal fer atenció al fet que no posem dièresi en cinc casos:

- 1) Quan hem de posar accent. L’accent és prioritari. Exemples: país, països; veí, veïna.
- 2) Damunt de la “i” o la “u” consonants. Exemples: noia, deia, cauen.
- 3) A les terminacions d’infinitiu i gerundi, al futur i al condicional. Exemples: agrair, agraint, agrairé, agrairàs, agrairà... agrairia, agrairies, agrairia...
- 4) A les paraules acabades en els sufixos “-isme” i “-ista”. Exemples: egoisme, egoista.
- 5) A les paraules que comencen en prefix (re-, contra-...). Exemples: reiniciar, contraindicació...

A la pràctica, fem servir la dièresi sobretot en dos casos: 1) En alguns pocs substantius ben coneguts, com ara: llengües, qüestió, països, veïns, agraïment, raïm... 2) En els participis, com ara: “agraït, agraïda, agraïts, agraïdes”, “produït, produïda, produïts, produïdes”...

Convé sempre posar només aquelles dièresis que coneguem bé, no aventurar-nos a posar-ne més del compte, i consultar algun llibre de gramàtica i el diccionari sempre que ens calgui segons les nostres necessitats.

1. Posa les dièresis que calguin:

1. La Maria està molt agraïda per la teva ajuda.
2. M'agradaria anar a alguns països de l'Àfrica.
3. Ell no vol ser President de l'Associació de Veïns.
4. Aquest llibre ha estat traduït a moltes llengües.
5. Abans feia horari nocturn, però ara l'han passat a diurn.
6. Per postres, menjarem raim.
7. Aquesta notícia ha produït un gran escàndol.
8. Aquest error és molt freqüent.
9. Us vull fer arribar el meu agraïment per la vostra amabilitat.
10. Aquests productes són distribuïts per una empresa francesa.
11. Hem de reduir més les despeses. Encara no les hem reduïdes prou.
12. Aquesta empresa està distribuïnt el producte per molts països.
13. Avui he conegut el professor que em substituirà. És professor de lingüística.
14. Li agrairia que em tornés a enviar els exercicis per correu. S'ha produït un error i no els hem rebut bé.

2. Corregeix l'error que hi ha en aquest correu:

Benvolgut Pere,

T'envio la nova versió del curs d'anglès en el qual em vas dir que estaves interessat. Com veuràs, hi hem introduït diverses millores, de manera que ara és ja un material ben complet per a l'aprenentatge d'aquesta llengua.

T'agrairé que em facis saber la teva opinió sobre el resultat del nostre treball.

Ben cordialment,

Francesc

Fitxa 11: Ella em “necesita” o em “necessita” ?

Certament, la resposta correcta és “em necessita”, amb dues esses. “Necessitat” i els seus derivats (“necessitar”, “necessari”, “necessàriament”...) s’escriuen amb dues esses.

Fixem-nos en les principals famílies de paraules que van amb una essa o amb dues, segons el cas:

Amb una essa

POSAR : reposar, exposar, exposició, imposar, imposició, oposar, oposició...

VISIÓ: televisió, divisió, revisió...

FUSIÓ: confusió, difusió, transfusió...

ACABATS EN – ESI i –ISI: tesi, síntesi, anàlisi, crisi...

Amb dues esses

PASSAR : repassar, passadís, passaport, passatge, passeig, passejar...

CLASSE: clàssic, classificar, classista...

NECESSITAT: necessitar, necessari, necessàriament...

PROFESSOR: professorat, professió, professional...

POSSIBLE: impossible, possibilitar, possiblement...

ÉSSER: essencial, essencialment, essència...

MASSA: massiu, massificat...

Completeu els buits amb una o dues esses:

1. Ella és una gran profe_____ional
2. És important que els nens vegin només els programes de televi_____ió que siguin adequats per a ells.
3. Aquest tema no el tinc ben après. Me l'he de repa_____ar.
4. Quan vinc a Barcelona, m'agrada molt pa_____ejar pel Pa_____eig de Gràcia.
5. La Joana ara no treballa i prepara unes opo_____icions a la Generalitat.
6. Bona part del profe_____orat de l'Institut és de fora del poble.
7. Li agrada molt la música clà_____ica.
8. El meu fill petit ja està aprenent a fer divi_____ions.
9. Hem de poder cobrir les nostres nece_____itats fonamentals.
10. Hem pa_____at moltes dificultats i ara comencem a sentir-nos més tranquils.
11. Aquest llibre és una bona sínte_____i de la matèria.
12. Li han de fer una anàli_____i de sang.
13. És po_____ible que ella també s'apunti al curs.
14. És important aclarir la qüestió després de la confu_____ió que hi ha hagut.
15. Hem treballat molt i ara hem de repo_____ar.
16. Quan hi ha una cri_____i econòmica la gent tendeix a consumir menys.
17. Per fer aquest viatge nece_____itaré el pa_____aport.
18. El president ha expo_____at quins són els principals punts de l'ordre del dia de la reunió.
19. És e_____encial que els profe_____ors estiguin ben preparats.
20. Els pa_____atgers han de portar el bitllet.

Fitxa 12: S'escriu "arriivar" o "arribar" ?

S'escriu "arribar", és clar, amb "b" alta! Per consolidar el nostre coneixement sobre la qüestió de la "b" i la "v", ens anirà molt bé recordar aquests tres punts:

1) La "u" alterna amb la "v". Observem els casos següents: "nou, nova"; "meu, meva"; "actiu, activa"... Això és especialment important en el cas de tres verbs, que s'escriuen de forma ben diferent al castellà:

beure	deure	escriure
bec	dec	escriu
beus	deus	escriu
beu	deu	escriu
beyem	deyem	escriuim
beyeu	deyeu	escriuiu
beuen	deuen	escriuen

També podem observar aquesta "v" en el passat: "beure → bevia, bevies, bevia...", "deure → devia, devies, devia...", "escriure → escrivia, escrivies..."

2) Recordem que s'escriuen amb "b" : abans, acabar, arribar, trobar, treballar

No hem de confondre la paraula "abans" (cast. antes) amb la paraula "avanç" (de "avançar").

Per recordar els verbs "arribar", "trobar" i "treballar", podem recordar la frase: "Quan vaig arribar a Barcelona, vaig trobar feina i em vaig posar a treballar". Associem, així, amb la "b" de Barcelona aquests verbs importants.

3) Paraules més importants diferents del castellà:

amb v	amb b
advocat	mòbil (i "automòbil"
canvi, canviar...	"mobilitzar", "mobilització"
govern, governar...	... però: "moviment")
haver	
prova (i "aprovar", "comprovar"...	
però: "probable, probablement, probabilitat")	i d'altres menys freqüents:
i d'altres menys freqüents	bena, corb, -a...
avi, avorrit, avortar, cavall, Esteve, gravar,	
núvol, savi (però: "saber")...	

Completeu amb una “b” o una “v” segons calgui:

1. El president ha anunciat que hi haurà can___is en el go___ern
2. Nosaltres fins ara no escri___íem gaire a la nostra feina.
3. El professor ens ha dit que ens farà una pro___a perquè repassem.
4. És pro___able que ella també es vulgui inscriure al curset.
5. Fa uns dies vaig ha___er d'anar al metge perquè no em tro___a___a gens bé.
6. Hem aca___at la classe i hem tingut temps d'anar a prendre un cafè.
7. Tothom s'ha acostumat a fer servir el telèfon mò___il.
8. En aquest local obriran una botiga d'automò___ils.
9. El cantant ha gra___at un nou disc.
10. No he tro___at la solució correcta al problema.
11. Ha arri___at el moment de preparar-nos per fer l'examen.
12. En aquell moment tenia problemes econòmics i de___ia molts diners.
13. Abans no be___ia tanta aigua, però ara m'hi he acostumat.
14. La Núria és ad___ocada.
15. Si escri___iu cada dia una estona, n'aprendreu molt.

Fitxa 13: S'escriu "sol·licitud" o "sol·licitud"?

La forma correcta és "sol·licitud", amb "d" final. Recordem que escrivim amb "d" final les paraules derivades formades amb les terminacions "-itud" i "-itud". Fixem-nos-hi:

acte	actitud
apte	aptitud
exacte	exactitud
quiet	quietud
inquiet	inquietud
recte	rectitud
sol	solitud
sol·licitar	sol·licitud
...	

No són formades així les paraules: institut, joventut i virtut.

Completeu els buits amb "t" o "d":

1. A la universita___ li han donat un certifica___ d'aptitu___.
2. Sabia constestar les preguntes amb molta exactitu___.
3. He d'anar a l'institu___ a presentar la sol·licitu___ de matrícula.
4. En aquestes oficines hi ha molta activita___, però en aquestes hores comença a haver-hi una certa quietu___.
5. En aquella casa aïllada enmig de la muntanya, sentia una gran solitu___.
6. Bona part de la joventu___ d'aquest poble ha hagut de marxar a d'altres pobles i ciuta___s per trobar feina.
7. Aquest alumne té una actitu___ molt positiva davant de les dificulta___s i segur que aprendrà i aprovarà.

Fitxa 14: Això no és pas “tant difícil” o “tan difícil”?

La forma correcta és “tan difícil”, sense “t”. La paraula “tant” es redueix a “tan” davant d’adjectius i d’adverbis. Fixem-nos-hi: “Ella no treballa tant”, “A mi no m’agrada tant...” però “Aquest plat no és tan bo” (“bo” és un adjectiu), “Jo no ho puc fer tan ràpidament” (“ràpidament” és un dels típics adverbis acabats en “-ment”).

Si ens costa recordar això, també tenim el recurs de comparar amb el castellà, tal com fem en aquest quadre:

català	castellà
tan	tan
tant	tanto

Exemple: “Això no és pas tan difícil” (cast. “Esto no es tan difícil”), “És tan conegut...” (cast. “Es tan conocido...”), “No el coneixen tant” (cast. “No lo conocen tanto”), ...

Completeu amb “tant” o “tan” segons convingui:

1. Aquests exercicis no m’han semblat _____ fàcils.
2. Aquest poble no és _____ bonic com l’altre.
3. El llibre em va agradar molt, però la pel·lícula no m’ha agradat _____.
4. En aquesta escola els professors potser no són _____ exigents.
5. Aquest dibuix m’ha sortit tal com jo volia. Aquest altre, en canvi, no m’ha sortit _____ bé.
6. Aquest pastís no és _____ bo com el que hem menjat primer.
7. Si no treballés _____ i sabés desconnectar i esbargir-se, se sentiria millor.
8. El conferenciant d’avui no s’ha explicat _____ clarament com el d’ahir.
9. Aquella noia li agradava _____ que cada dia feia tot el possible per veure-la.
10. Tot ha anat _____ de pressa que ni me n’he adonat.
11. Aquest any no tenim _____ de temps per estudiar.

Fitxa 15 : Tinc “una dubte” o “un dubte” ?

Correctament hem de dir “un dubte”. Recordem que hi ha unes quantes paraules que tenen un gènere diferent respecte al castellà. Algunes de les més importants són:

masculines	femenines
els afores	l'anàlisi (la)
l' avantatge (el)	la calor
el cap	la dent
el compte	l'olor (la)
el costum	les postres
el deute	la resta
el dubte	la sida
el front	la suor
el senyal	la xocolata

Recordem també algunes poques paraules que canvien de gènere segons el significat: El llum (aparell que fa llum) / la llum (la claror), el fi (l'objectiu) / la fi (el final), el full (de paper) / la fulla (d'arbre)

Completeu amb la forma adequada de les dues que hi ha entre parèntesis:

1. Ha obert _____ (un / una) compte corrent.
2. Amb ____ (el / la) calor que fa, ens anirà bé fer la migdiada.
3. _____ (el / la) senyal de trànsit no es veia bé.
4. Li agrada molt _____ (el /la) xocolata _____ (desfet / desfeta)
5. Els primers exercicis m'han sortit molt bé, però _____ (al / a la) resta he tingut molts errors.
6. Tinc _____ (un / una) dubte que voldria aclarir.
7. Necessito _____ fulls de paper per imprimir el treball.
8. El dinar ha estat molt bo, però _____ (els / les) postres no m'han agradat gaire.
9. Jo tinc _____ (el / la) costum de llevar-me molt d'hora.
10. El metge m'ha dit que m'he de fer _____(un / una) anàlisi de sang.

11. Té _____ (un / una) deute que li costarà molt de pagar.
12. Aquesta flor fa _____ (un / una) olor molt _____ (bo / bona).
13. Hem de comprar _____ (un / una) llum per al menjador.
14. Ser una persona serena i saber-se prendre les coses amb tranquil·litat és _____ (un / una) gran avantatge en la societat tan estressant en la qual vivim.

Fitxa 16: Buscava feina i en va trobar una de seguida

Quan escrivim, fem servir amb tota normalitat alguns pronoms per tal de fer referència a persones, coses o idees sobre els quals estem parlant. Així, en la frase “Buscava feina i en va trobar de seguida”, amb el pronom “en” fem referència a “feina”.

Recordem alguns dels pronoms febles que fem servir més habitualment: Els pronoms que serveixen per substituir un Complement Directe de tercera persona.

El CD de tercera persona. Tres tipus:

Determinat = precedit de l'article determinat (el, la, els, les) o demostratiu (aquest, aquesta, aquests, aquestes, aquell, aquella, aquells, aquelles...) Exemples: Miro la televisió → La miro / Llegeixo aquest llibre → El llegeixo

Els pronoms són:

el (el, l', -lo, 'l)
la (la, l', -la)
els (els, -los, 'ls)
les (les, -les)

Exemples:

el llibre	el compro	l'he comprat	vull comprar-lo	compra'l !
la pel·lícula	la veig	l'he vista	vull veure-la	mira-la !
els apunts	els deixo	els he deixat	vull deixar-los	deixa'ls !
les fotocòpies	les faig	les he fetes	vull fer-les	fes-les !

Indeterminat = No determinat (quan no va amb l'article determinat o va amb l'article indeterminat: un, una, uns, unes). Exemple: Compra llibres → En compra / Té un fill → En té un

El pronom és: en (en, n', -ne, 'n)

Exemples: Jo no tinc gaire paciència, ella sí que en té (= té paciència) / Jo no m'he quedat cap llibre, però ell n'ha comprat un (= ha comprat un llibre) / No tinc pis, he de trobar-ne (de “pis”) / Necessites paper ? Demana'n a la Teresa!

Neutre = això, allò, o frase equivalent. No ha de ser ni masculí ni femení. Exemples: He vist això → Ho he vist / Sé que està interessada a venir = Sé això → Ho sé / Vull fer això → Vull fer-ho.

Exercicis

1. Substitueix el Complement Directe subratllat pel pronom adequat i indica de quin tipus es tracta (Determinat, Indeterminat o Neutre).

Exemples: Escolto la ràdio → L'escolto (CD Determinat)

Faig molts exercicis → En faig molts (CD Indeterminat)

Recordo el que em va dir → (Recordo això) → Ho recordo (CD Neutre)

1. Ha trobat el seu amic →
2. No entenc com ha pogut fer això →
3. Qui escriurà la carta ? →
4. Ella beu aigua →
5. Ell no pren cafè →
6. Té la solució →
7. Ha demanat ajuda →
8. Hem apuntat tot el que ens han dit →
9. Sap anglès →
10. El director demana els documents →
11. He de portar el treball →
12. Vol fer el que li han demanat →
13. Té un fill →
14. Ell no ha presentat cap proposta →
15. No és pas tan difícil aprendre els pronoms →

2. Omple els espais buits amb el pronom adequat:

Exemple: No li van acceptar la sol·licitud perquè ___la___ va enviar fora de termini

1. Quan tinguem tots els documents, haurem d'arxivar_____.
2. Aquell senyor no parlava clarament i jo no podia entendre_____.
3. Si necessitem algun llibre d'anglès, ella ens _____ pot deixar un que està molt bé.
4. Acabo d'arribar al centre i encara no conec tots els companys. Ja _____ aniré coneixent de mica en mica.
5. Ella diu que s'havia de portar el carnet a l'examen, però jo no _____ sabia.
6. Necessiten les fotocòpies aquest mateix matí. Has de tenir_____ fetes abans de les onze.
7. És difícil fer tot el que ens han demanat en un sol dia. Necessitem almenys dos dies per fer_____.
8. Jo ja m'he comprat el llibre, però encara no _____ he començat a llegir. _____ començaré a llegir aquest cap de setmana.
9. Necessitem un ordinador nou. _____hem de comprar un.
10. Encara no tenim la nova programació. Ens _____ han d'enviar.
11. Ja no ens queden bolígrafs. Hauríem de comprar_____.
12. Si ja no hem de fer servir aquests mobles, podríem vendre_____ o donar_____ a algú que _____ necessiti.
13. Aquestes instruccions estan molt ben escrites. Tothom _____ pot entendre.
14. Si necessites més paper, agafa_____ del meu calaix.
15. L'any passat vaig fer un curs de redacció de documents i ara _____ començaré un altre.

Fitxa 17. Aquest llibre, m'agradaria "llegir-ho" o "llegir-lo"?

La forma correcta és "m'agradaria llegir-lo", ja que "el llibre" és masculí i, per tant, el pronom corresponent ha de ser "-lo". El pronom "ho" l'hem de reservar per al Complement Directe neutre, és a dir, quan és "això" o "allò", o tota una idea expressada en una oració, en casos com: He de fer això → He de fer-ho / Recordo bé el que em van dir (= Recordo bé això) → Ho recordo.

Podem repassar, si cal, l'explicació sobre els pronoms de la fitxa anterior, número 16.

Completa els espais buits amb el pronom masculí (el, l', -lo, 'l) o amb el pronom neutre (ho, -ho), segons correspongui.

1. Van començar el projecte, però no _____ van acabar.
2. Els hem preguntat quan acabarien les obres, però no ens _____ han dit. Ens han dit que no _____ saben.
3. Ell és realment un especialista en el tema. Jo només _____ conec una mica.
4. Ella em va preguntar el seu nom, però jo no _____ recordava.
5. Li preguntaré a la Núria quin dia és la prova. Jo no _____ recordo.
6. Em van preguntar el número del carnet d'identitat, però jo no _____ portava i no _____ sabia de memòria.
7. Ell sabia que havia de tenir la feina acabada a final de mes. _____ sabia perfectament.
8. Aquest ofici és important aprendre _____ de ben jove.
9. Quan hagi acabat de fer servir l'ordinador, apaga _____.
10. Li he explicat el que havia de fer i _____ ha entès de seguida.
11. Ens ha enviat l'informe i _____ hem de llegir abans de la reunió.
12. Se'ns ha espatllat el cotxe i hem de portar _____ al mecànic.
13. Això és molt urgent i hem de deixar _____ fet per demà.
14. Hem de procurar que les obres no s'endarrereixin més. Hem de solucionar _____.

Fitxa 18. Si vol el document, “li podem enviar” o “l’hi podem enviar” ?

La forma correcta és “l’hi podem enviar”. Fem servir dos pronoms (“l’” i “hi”) perquè volem fer referència a dues coses: podem enviar “el document” (“l’”) i “a ell o ella” (“hi”). Recordem que el pronom “li” (Complement Indirecte de 3ª persona del singular) es transforma en “hi” quan es troba amb un altre pronom que té una ela:

Demano el llibre a l’Enric	el + li	→	el + hi	l’hi demano
Deixo els apunts al meu company	els + li	→	els + hi	els hi deixo
Envio la carta a aquest senyor	la + li	→	la + hi	la hi envio
Porto les fotocòpies a la Núria	les + li	→	les + hi	les hi porto

Farem servir un sol pronom, “li”, quan només ens vulguem referir a “ell” o a “ella”.

Observem com discernim si cal posar “li” o “l’hi” en els següents exemples, sempre a partir del verb amb el qual ha d’anar el pronom o pronoms:

1. Si vol el document, ____ puc enviar per correu (jo puc enviar el llibre a ell, el + hi, l’hi puc enviar per correu)
2. Demà al matí, ____ faré un truc (faré un truc a ell o a ella, li faré un truc)

Omple els espais buits amb “li” o “l’hi” segons calgui:

1. He rebut el seu missatge demanant-me el treball fet. Demà ____ enviaré.
2. Demà ____ portaré el que m’ha demanat.
3. Si vol, jo ____ puc explicar el que cal fer.
4. Ella necessitava el cotxe i ____ vam deixar.
5. El professor m’ha demanat que ____ proposi els temes de les redaccions que vull fer.
6. Ens va demanar el número de telèfon i ____ vam donar.
7. Ens ha deixat el llibre amb la condició que ____ tornem d’aquí a una setmana.
8. El professor ens ha dit que ____ preguntem tot el que no entenguem.
9. Quan ____ facin saber la bona notícia, es posarà molt contenta.
10. Ell ens va oferir el pis a un bon preu i ____ vam comprar.

Fitxa 19: Als alumnes, jo “els hi envio exercicis” o “els envio exercicis”?

La forma correcta és “Jo els envio exercicis”. Escrivim “els” quan només volem fer referència a un Complement, en aquest cas, “a ells o elles”, Complement Indirecte de 3ª persona del plural. Vegem un altre exemple: “Jo els explico la lliçó” (Jo explico la lliçó (CD) a ells o a elles (CI)).

Cal anar amb compte, en aquests casos, de no fer servir equivocadament la forma “els hi”. La forma “els hi” és l’adequada quan volem substituir dos complements en frases com: “Si necessita els documents, jo els hi puc deixar” (“els”=“els documents”, CDDet; “hi”= “a ell o ella”, CI 3ps, es tracta d’un “li” que s’ha transformat en “hi”, com hem vist a la fitxa anterior).

En resum, doncs, recordem

els → 1 Complement

els hi → 2 Complementes

Completa amb “els” o els hi” segons correspongui en cada cas:

1. Ella m’ha demanat que li deixi els apunts i demà _____ portaré.
2. Totes aquestes persones estan interessades en el llibre. _____ hem d’enviar una invitació per a la presentació.
3. No et preocupis. Si no arribes puntual com sempre, ja _____ diré que arribaràs una mica més tard.
4. Elles sempre treuen bones notes. _____ agrada estudiar. En canvi, al Pere i la Núria, _____ costa més posar-s’hi.
5. En Joan necessita els llibres que em va deixar i _____ he de tornar demà.
6. Si ella vol els resultats dels exàmens, jo _____ puc fer arribar avui mateix.
7. Si veiem que els alumnes no tenen prou temps per acabar la prova, _____ podem deixar mitja hora més.
8. Els alumnes troben que aquest llibre d’anglès és molt difícil per ells. Potser _____ seria més fàcil aprendre amb aquell altre que tu em vas ensenyar.
9. El director de l’oficina s’ha interessat pels originals dels documents i ha demanat que _____ trametem.

Fitxa 20: Ella té un fill i “jo tinc dos”, o “jo en tinc dos”?

La forma correcta és “jo en tinc dos”. Amb el pronom “en”, fem referència a “fills”, un Complement Directe Inteterminat, tal com hem explicat a la Fitxa 16. És important que no ens oblidem d’aquest pronom, molt característic de la nostra llengua.

Exercicis

1. Torna a escriure aquestes frases tot incorporant el pronom “en” que falta en la forma que convingui (en, n’, -ne, ‘n), tal com fa l’exemple:

Ens va oferir més cafè, però li vam dir que no volíem més → Ens va oferir més cafè, però li vam dir que no en volíem més

1. Em van preguntar el nom d’aquelles flors, però jo no coneixia cap.

2. Si necessitem begudes, podem comprar a la botiga d’aquí al costat.

3. Ens van oferir cargols, però no hi va haver ningú que volgués menjar.

4. Si calen més taules, podem demanar una altra.

5. L’any passat, com a part del curs, vam llegir un llibre en anglès i suposo que aquest any llegirem un altre.

6. Em van preguntar si sabia anglès i els vaig haver de dir que no sabia.

7. L’any passat vam fer molts dictats. Aquest any, en canvi, hem fet molt pocs.

8. Se'ns ha espatllat l'ordinador i hauran de comprar un de nou.

9. Abans donaven informació gratuïta sobre aquest tema, però ara ja no donen.

10. Els hem dit que necessitàvem una fotocopiadora i ens han dit que ens portarien una.

2. Afegeix el pronom "en" (en, n', -ne, 'n) que falta en aquest correu electrònic:

Benvolguda Maria,

T'envio la redacció que ens demanes cada setmana. Potser hi trobaràs algunes errades perquè l'he hagut de fet molt de pressa. Aquests dies tenim molta feina al Departament.

També t'envio els exercicis que he fet. Com veuràs, només he pogut fer quatre. La resta, te'ls enviaré setmana vinent.

Fins aviat!

Teresa

Fitxa 21: Hi havia reunió, però “no vaig anar”, o “no hi vaig anar”?

La forma correcta és “no hi vaig anar”. El pronom “hi” substitueix el Complement de Lloc, volem expressar que “no vaig anar a la reunió”.

És important que no ens oblidem d’aquest pronom, que és molt propi de la personalitat de la nostra llengua. Fixem-nos que apareix molt sovint amb el verb “anar”. Aquest verb sol anar acompanyat o bé del lloc on anem (el Complement de Lloc) o bé del pronom “hi”.

Exercicis:

1. Torna a escriure aquestes frases tot incorporant el pronom “hi” (“hi”, “-hi”) que falta allà on calgui:

Exemple: Ella tenia ganes d’anar a la festa, però jo no volia anar → Ella tenia ganes d’anar a la festa, però jo no hi volia anar (o “jo no volia anar-hi”)

1. No sé si em presentaré a l’examen, perquè no he pogut estudiar gaire. Suposo que al final aniré.

2. No sé com és la casa per dintre, perquè no he anat mai.

3. Abans anava a classe cada dia, però ara només puc anar alguns dies perquè tinc molta feina.

4. Si veus que fa molt mala mar, no vagis.

5. Tinc molt bons amics en aquella escola i, sempre que vaig, m'estic una bona estona parlant amb ells.

6. Nosaltres hem decidit passar uns dies a la Costa Brava. Vosaltres també penseu anar?

7. Ells sempre van a l'escola d'estiu. Aquest any no han anat per motius de feina.

8. Em va agradar molt anar al Liceu. No havia anat mai.

9. És un poble de muntanya molt bonic i tranquil, i voldríem anar per vacances.

10. Em van parlar molt bé d'un restaurant on havien menjat i em van recomanar que anés.

2. Afegeix el pronom "hi" que falta en aquest correu:

Hola, amics!

Us recordem que la festa de comiat de la Maria serà el proper dilluns dia 14 a les 19.00 al bar de la Plaça del Centre.

Ja tenim preparat tot el programa de sorpreses, amb música, jocs, algun petit discurs i, fins i tot, una mica de ball.

Hem d'anar tots! Veniu a la festa!

Fins dilluns!

Els organitzadors

Fitxa 22 : Aquest era el pis “en el que” o “en el qual” vivia

La frase correcta seria “Aquest era el pis en el qual vivia”. Les combinacions “en el que”, “del que”, “pel que”... han de ser substituïdes sempre que puguem per “en el qual”, “del qual”, “pel qual”...

Fixem-nos-hi:

incorrecte

correcte

L’home del que parlaven era amic meu

l’home del qual parlaven...

La casa en la que viu és molt gran

la casa en la qual viu ...

El carrer pel que ha de passar és molt estret

el carrer pel qual ha de passar...

Recordem que “el qual” és el que s’anomena un pronom relatiu, amb el qual fem referència a un nom. Així, en l’oració “L’home del qual parlaven era amic meu”, “del qual” referència a “home”.

Només mantindrem les combinacions “el que”, “la que”, “els que”, “les que” en aquells casos en què se sobreentén un nom. Exemple: Aquest despatx és molt diferent del que vam veure ahir (del despatx que vam veure ahir). Avui anirem a aquesta platja i demà anirem a la que tu vulguis (a la platja que tu vulguis).

Exercicis:

1. Torna a escriure aquestes frases tot canviant les combinacions “el que”, “la que”... per “el qual”, “la qual”... sempre que calgui. En aquells casos en què les combinacions “el que”, “la que” siguin correctes, apunta simplement “correcte” sota la frase.

1. Ara estic llegint un capítol en el que surt aquest personatge.

2. Era un polític del que tothom parlava en aquell moment.

3. Li enviem el fulls en els que ha de fer constar les seves dades personals.

4. Jo no em volia referir a aquest llibre, sinó al que vam llegir l'any passat.

5. Ens han donat unes fitxes en les que hem d'annotar totes les trucades.

6. Es tracta d'una malaltia contra la que podem fer ben poc.

7. Aquesta pel·lícula és molt diferent de la que vam veure ahir.

8. És una causa en la que tots hem de col·laborar.

9. Hi havia una sala en la que em podia asseure a llegir tranquil·lament.

10. Aquestes són les lleis amb les que es regula la immigració.

2. Corregiu les tres errades que hi ha en aquest correu:

Benvolgut senyor,

En relació amb el seu correu d'abans d'ahir dimecres en el que ens demana informació sobre la possibilitat de canviar el seu fill de centre escolar, em plau fer-li arribar el document en el que s'explica tota la normativa sobre aquesta qüestió.

També disposem d'una publicació en la que es detallen les dades de tots els centres escolars de la ciutat, que podria ser del seu interès. La hi podem facilitar a les nostres oficines.

Estem a la seva disposició per qualsevol consulta que ens vulgui fer.

Atentament,

Fitxa 23: He d'ajudar "la meva companya" o "a la meva companya" ?

Correctament, hem d'escriure "He d'ajudar la meva companya". El Complement Directe, en aquest cas "la meva companya", no va precedit de la preposició "a".

Per saber si un Complement és un Complement Directe procurarem passar l'oració a passiva. Exemples:

Els alumnes escolten el professor (CD) el professor és escoltat pels alumnes

Els ciutadans elegeixen el seu president (CD) el president és elegit pels ciutadans

Si podem passar l'oració a passiva, estem verificant que el complement en qüestió és un Complement Directe.

El Complement Directe només porta la "a" quan se'ns fa imprescindible, com per exemple davant dels pronoms personals forts ("mi, tu, ell, nosaltres, vosaltres, ells").
Ex: Jo la coneixia, a ella (ella era coneguda per mi), Ens ajudaran a nosaltres (nosaltres serem ajudats).

La preposició "a" és característica del Complement Indirecte (CI). Exemples: Enviarem la carta (CD) al director (CI) / Donava explicacions (CD) als alumnes (CI).

Exercicis:

1. Completeu els buits amb l'article adequat i, si cal, amb la preposició "a".

Exemples: Hem vist __el__ Joan (CD)
 Deixarem el cotxe (CD) __al__ Joan (CI)

1. Admirava molt _____ seu pare.
2. Coneixia _____ seva veïna des de feia molts anys.
3. Explicaven la notícia _____ seus companys de classe.
4. Hem d'educar _____ nostres fills.
5. Els nens imitaran _____ cantants que els agraden més.
6. Aquest matí no he vist _____ Núria.
7. Demà al matí portaré el dossier _____ Núria.

8. És molt important respectar _____ altres.
9. Aquest matí hem escollit _____ que ens ha de representar a l'assemblea.
10. Recordava _____ seva mare amb molta tendresa.
11. Necessitem _____ persona que ens ajudi.
12. Demanarem _____ Teresa que ens en parli.
13. Hem de conscienciar _____ societat sobre la necessitat de l'estalvi d'energia.
14. Al final de l'obra es descobreix _____ assassí.
15. Sempre recordarem _____ mestres que han estat un referent per nosaltres.
16. L'avi estima molt _____ seus néts.
17. L'avi explica _____ seus néts un d'aquells contes que tant els agraden.
18. No oblidarem mai _____ nostre amic.
19. Convidarem _____ nostres amics a la festa.
20. Direm _____ nostres amigues que vinguin.

2. Corregeix l'errada que trobareu en aquest correu:

Hola, Esteve!

T'escric per fer-te saber que he trobat feina a l'empresa que em vas dir. Estic molt contenta!

Estic molt satisfeta perquè m'han dit que han entrevistat a moltes persones, algunes d'elles molt preparades, i, entre totes, m'han escollit a mi. Han valorat molt la meva experiència i, sobretot, les meves ganes de tornar a treballar després de tot aquest temps a l'atur.

Moltes gràcies per tot, Esteve, pels teus consells i pels teus ànims. Et trucaré per anar a prendre un cafè la setmana vinent.

La teva amiga,

Laura

Fitxa 24: Treballa “als matins” o “pels matins” ?

La forma correcta és “als matins”. Observem que fem servir la preposició “a” per expressar les parts del dia:

Vindrem	al matí
	al migdia
	a la tarda
	al vespre
	a la nit
	a la matinada

Exercicis

1. Completa amb la combinació de la preposició “a” i l’article corresponent (al, als, a la...):

1. Abans treballava _____ matins i ara treballa _____ tardes.
2. El bar del centre està tancat _____ tarda.
3. Ens veurem dissabte _____ nit a la festa.
4. Primer vam dir que faríem la classe _____ matí, però finalment hem quedat _____ vespre.
5. Ens vam haver de llevar _____ matinada perquè l’avió sortia molt d’hora.
6. Al club de tennis, els divendres _____ tarda hi ha molt poca gent.
7. Ara estem fent un curs _____ migdies i dinem una mica tard.
8. La nostra oficina és oberta _____ matí i _____ tarda.

2. Corregeix l’errada que hi ha en aquest correu:

Hola, Anna!

T’has apuntat al curs d’anglès que fan pels matins de 8 a 10? Jo m’hi volia apuntar, però al final no em serà possible per la feina. Crec que m’apuntaré al torn de tarda.

Bé, ja em diràs alguna cosa.

Joan

Fitxa 25. Treballa “a un altre” departament o “en un altre” departament ?

Hem d'escriure “en un altre departament”. Estudiem aquest cas a continuació.

La preposició “a” és, certament, la principal preposició de lloc. Així, diem “viu a Girona”, “treballa a Lleida”, “és a l'estació”...

Ara bé, és important observar que hem d'utilitzar la preposició “en” davant de l'article indeterminat un (una, uns, unes), algun (alguna, alguns, algunes) i els demostratius (aquest, aquesta, aquests, aquestes, aquell, aquella, aquells, aquelles). Ex: Viu en un pis llogat / Ho he llegit en alguna d'aquestes revistes / Vivim en aquest carrer.

Completa amb “a” o “en” segons correspongui:

1. Fa més de vint anys que treballa _____ aquest departament.
2. La seva filla viu _____ un poble de Lleida.
3. Els seus germans estan _____ Mataró.
4. Aquest animal encara es troba _____ algunes regions d'Àfrica.
5. Va estar tot un any vivint _____ l'Índia.
6. Vaig veure-la _____ un restaurant on vaig anar a sopar.
7. A mi m'agradaria quedar-me _____ Barcelona, però a ell li agradaria viure _____ una ciutat més petita.
8. Ha trobat aquesta informació _____ un dels llibres de Nacions Unides que hem rebut.

Fitxa 26: S'ha comprat un “llibre de anglès” o un “llibre d'anglès” ?

Evidentment, la forma correcta és “llibre d'anglès”. Recordem que cal apostrofar la preposició “de” davant de vocal o h. Exemples: “llibre d'història”, “parlava d'un amic seu”, “es recorda d'ella”, ... En general, coneixem prou bé aquesta regla, però de vegades, quan escrivim ràpidament, ens oblidem d'aplicar-la.

Recordem també com s'escriu una forma derivada, la preposició “des de”, separada, amb les combinacions corresponents amb els articles: des del, des de la, des dels, des de les...

Corregeix les faltes que hi ha en aquesta redacció:

La feina

Treballo com a administrativa en aquest centre educatiu desde el 1998 i m'hi sento molt bé. Hi tinc bons companys i m'agrada el tracte amb els estudiants i amb els seus pares. Puc dir que és una feina ben distreta i gens monòtona. És cert que té una part administrativa i més rutinària, però el tracte amb els estudiants la fa molt viva, canviant. A més, tinc un bon horari, treballo de les 8 del matí a les 3, i això em permet tenir les tardes lliures per estudiar.

Estudiar és el que m'omple més i la veritat és que m'agradaria molt poder arribar a fer una feina relacionada amb els meus estudis. Estic fent història de l'art i m'agradaria treballar en algun museu on pogués continuar aprenent i alhora contribuir a la difusió de la pintura i l'escultura, que és el que més m'interessa. Ja he col·laborat amb alguns museus en la preparació de publicacions, en l'organització de exposicions i la realització de seminaris, i també com a guia de grups, però sempre han estat col·laboracions puntuals, en projectes de unes setmanes o mesos, i mai no he tingut l'oportunitat de tenir cap feina completa en aquest àmbit.

De moment, continuo estudiant a les tardes i confio que, més endavant, pugui trobar una feina en un centre d'art de alguna institució o fundació.

Fitxa 27: Fem el curs “per a aprendre” o “per aprendre” ?

La forma més usual, avui, i acceptada, és “per aprendre”.

La preposició bàsica “per” és molt més utilitzada que no pas la seva variant “per a”. Així, fem servir ben correctament la preposició “per” per expressar moviment (ex: anava per la carretera), per expressar la causa (ex: Ho he fet per aquest motiu), en la formació de la conjunció “perquè”, etc. Davant d’infinitiu, podem fer servir sempre “per”. Exemples: Ha vingut per treballar, És un bon llibre per estudiar anglès...

La variant “per a” s’usa relativament poc. La reservem com un recurs amb el qual podem posar èmfasi en quina és la finalitat o el destinatari de la nostra acció. Exemples: Treballa en un centre per a la recerca, Hem comprat un llibre per al nostre fill, Han portat uns ordinadors nous per a les administratives...

Recordem	1) per	és la preposició bàsica, la més utilitzada. És la d’ús habitual davant d’infinitiu
	2) per a	variant que fem servir per posar èmfasi en quina és la finalitat o persona destinatària de l’acció

Completa amb la preposició “per”, o amb la seva variant “per a”, i els articles que puguin ser necessaris.

Ex: Anava per la carretera / Anava pel carrer / Preparen activitats culturals per als estudiants de la universitat

1. Faré un curs d’anglès _____ internet.
2. El grup de teatre està format _____ estudiants i professors de la universitat.
3. Falten dues hores _____ arribar al poble.
4. Aquesta fàbrica va ser creada _____ nostre avi.
5. Vam estar tota la tarda passejant _____ vinyes.
6. En aquesta oficina organitzem diferents itineraris turístics _____ ciutat.

7. Fa anys que es dedica a impartir cursos de català _____ estrangers.
8. Aquest home va escriure un llibre molt important _____ bon coneixement de la història de Catalunya.
9. En aquest curs, no hem tingut temps _____ donar tota la matèria.
10. El congrés ha estat coordinat _____ professors Joan Rodríguez i Núria Nicolau.
11. Hem de fer un esforç _____ conèixer i entendre les persones que vénen d'altres països. _____ part seva, elles han de fer un esforç _____ adaptar-se a la nostra societat.
12. Ells han enregistrat el concert _____ Televisió de Catalunya.
13. No hem pogut acabar el projecte _____ falta recursos.
14. Vam tenir una bona estona _____ tractar aquest tema.

Fitxa 28: Estudiem “perquè volem aprendre” o “per què volem aprendre” ?

La forma correcta és “perquè volem aprendre”.

Fem servir el “perquè” junt quan equival a “ja que”, és a dir, quan és una conjunció causal. Exemple: “Aprovarà l’examen perquè està molt preparat” (= “ja que està molt preparat”). La forma “perquè” també es usada com a equivalent a “per tal que”, és a dir, com a conjunció de finalitat. Exemple: “Parlarem amb ells perquè ens expliquin què ha passat” (= “per tal que ens expliquin què ha passat”).

El “per què” separat és l’interrogatiu, equivalent a “per quina causa”. Pot ser un interrogatiu directe, una pregunta, com per exemple, “Per què ha fet això ?” (= “per quina causa ha fet això?”), o bé un interrogatiu indirecte, és a dir, una pregunta inserida dins d’una frase, per exemple: “Ja entenc per què no ha volgut venir” (= “per quina causa no ha volgut venir”).

Finalment, recordem que tenim la forma “per a què”, l’interrogatiu de finalitat equivalent a “per a quina finalitat”, que, a la pràctica, fem servir en molt poques ocasions. Com qualsevol interrogatiu, pot ser directe o indirecte. Un exemple d’interrogatiu de finalitat directe seria: “Per a què es fa servir aquest ordinador ?”. Un exemple d’interrogatiu de finalitat indirecte seria: “Ens han explicat per a què serveix aquesta eina”.

Recordem-ho

1) perquè	= ja que	conjunció causal
	= per tal que	conjunció de finalitat
2) per què	= per quina causa	interrogatiu (directe o indirecte)
3) per a què (poc usat)	= per a quina finalitat	interrogatiu de finalitat (directe o indirecte)

Pratiquem-ho als exercicis que tenim a continuació.

1. Completa amb “perquè”, “per què”, o “per a què” segons convingui:

1. Està estudiant _____ demà té l'examen.
2. _____ està interessada en aquesta feina ?
3. Se'n va anar a dormir _____ estava molt cansada.
4. Us enviarem la proposta per escrit _____ us la pugueu llegir i pugueu preparar amb temps les esmenes que hi vulgueu fer.
5. La Teresa ens va explicar _____ van decidir canviar el nen d'escola.
6. Al matí, el metro va ple _____ tothom va a treballar.
7. _____ farà servir aquest ordinador ?
8. Al mercat no hi ha gaire gent _____ molts se n'han anat de vacances.
9. Vaig decidir canviar de llibre _____ el que estava llegint no m'agradava gaire.
10. _____ vols estudiar anglès ?
11. Organitzem una jornada de portes obertes _____ tothom pugui conèixer millor la universitat.
12. És difícil saber _____ la segona edició d'aquest curs ha tingut menys èxit de participació que la primera.
13. Encara no hem decidit _____ farem servir aquests mobles vells.
14. La Núria se sentia molt satisfeta _____ havia aconseguit la feina que volia.
15. Convidarem un escriptor _____ ens presenti la seva obra.

2. Corregeix l'error que trobaràs en aquest fragment text, extret d'una carta:

La nostra empresa està en un procés de renovació constant per satisfer les necessitats d'actualització i per millorar dia a dia el servei als nostres clients.

Us convidem a venir a la fira i a visitar la nostra mostra per a què pugueu comprovar personalment la qualitat dels nous productes que us oferim.

9. Ens plau comunicar-li que hem rebut el seu projecte, hem tingut ocasió de considerarlo atentament i ens ha semblat molt interessant. _____, estem a la seva disposició per concertar l'estrevista que vostè ens proposa.

10. En aquell moment estava molt enfeinat _____ estava preparant les oposicions.

2. Corregeix l'error que trobis en aquest correu:

Benvolgut Martí,

T'escric per felicitar-te per haver aprovat les oposicions. M'ho ha fet saber el Jaume, que es va presentar amb tu a les proves i també ha aprovat.

Suposo que deus estar molt content i satisfet per tot l'esforç que has fet estudiant durant tot aquest any. Ara podràs tornar a sortir i et podràs dedicar a les activitats que has hagut de deixar durant tot aquest temps, i podràs fer plans de futur, doncs ja tens la seguretat que tindràs una feina fixa.

Et felicito pel que has aconseguit i et desitjo que tinguis una bona incorporació a la feina ben aviat.

Una abraçada del teu amic,

Enric

Fitxa 30: Com que estava preparat, ha pogut fer molt bé l'examen

En aquesta frase hem subratllat el “que” de l’expressió causal “com que” perquè sovint ens el deixem. Recordem que, quan volem expressar la causa d’un fet a l’inici d’una oració, la fórmula correcta és “com que”. Fixem-nos en aquests exemples: “Com que no tenia temps d’estudiar-me tots els temes, em vaig concentrar en els més importants.” / “Com que a casa no teníem gaires recursos, em vaig haver de posar a treballar de ben jove”.

Exercicis

1. Transforma les frases següents tal com fem a l’exemple:

Vaig haver de quedar-me una estona més perquè havia d’acabar la feina → Com que havia d’acabar la feina, vaig haver de quedar-me una estona més

1. Vaig agafar el paraigua perquè plovia.

2. L’han contractat per fer el paper perquè és un bon actor.

3. Li han fet un contracte indefinit perquè és molt bona treballadora.

4. No he pogut fer els exercicis d’aquestes dues setmanes perquè he estat malalt.

5. Ha decidit posar-se a estudiar perquè no troba feina.

6. Vam quedar-nos al poble uns dies més perquè encara teníem una setmana de vacances.

7. Sempre s'ajudaven perquè eren bons amics.

2. Corregeix l'error que trobaràs en aquesta carta:

Benvolguts companys,

Us fem arribar còpia dels contes que aquest any s'han presentat al concurs literari, per tal que us els pugueu anar llegint amb temps i pugueu començar a fer la selecció d'aquells tres o quatre que us semblin millors.

Us recordem que tots els membres del jurat ens trobarem a l'editorial a les 7 de la tarda del proper 5 d'octubre per decidir conjuntament qui és el guanyador. Com aquest any tenim molts contes presentats, i n'hi ha força que estan molt ben escrits, us preguem que sigueu ben puntuals per tal que puguem tenir el temps necessari per parlar-ne.

Ben cordialment,

Fitxa 31: “que” (sense accent) i “què” (amb accent)

Sovint se'ns fa difícil saber quan un “que” porta o no porta accent. Estudiem-ho amb atenció.

En primer lloc, cal tenir ben present que la majoria de vegades hem d'escriure “que” sense accent. Efectivament, no porta accent el “que” conjunció que fem servir en frases com “Ha dit que ho farà”, “Li hem demanat que ens ajudi”, i tampoc no porta accent el “que” relatiu que fem servir en oracions com “El cap que ara tenim és més amable”, “La feina que faig m'agrada”.

En segon lloc, hem de recordar que hem de posar accent en dos casos concrets:

1) Quan és un interrogatiu, és a dir, quan equival a “quina cosa”. Pot ser un interrogatiu directe, com per exemple, “Què vol ?”(= “quina cosa vol ?”), o indirecte, és a dir, que es tracti d'una pregunta inserida dins d'una altra frase, per exemple: “Ja sabem què hem de fer” (= “quina cosa hem de fer”).

2) Quan és un relatiu, equivalent a “el qual, la qual...” precedit de preposició. Per exemple: “El tema de què parla és molt interessant” (= “el tema del qual parla és molt interessant”), “l'oficina en què treballem (= “en la qual treballem”) té molta claror”.

Recordem-ho

que és el més habitual

què 1) = quina cosa interrogatiu directe o indirecte

 2) prep. + què (= el qual) relatiu precedit de preposició

Practiquem-ho als exercicis que tenim a continuació.

Exercicis

1. Escriviu “que” o “què” segons convingui:

1. El meu company m’ha dit _____ (que / què) havia d’enviar una redacció.
2. És probable _____ (que / què) vingui molta gent a la presentació del llibre.
3. Hem anat a comprar tot el material _____ (que / què) necessitem.
4. _____ (que / què) voldries fer per vacances?
5. Els arguments en _____ (que / què) basa la seva defensa estan molt ben expressats.
6. Aquella dona estava segura _____ (que / què) podria aconseguir el que volia.
7. Ja hem acabat tot el _____ (que / què) havíem de fer.
8. L’ordinador amb _____ (que / què) haig de treballar és molt vell. M’han dit _____ (que / què) me’n portaran un de nou.
9. Hem d’imprimir tots els articles _____ (que / què) ja estiguin corregits.
10. Es tracta d’un projecte _____ (que / què) preparen des de fa molt de temps.
11. Ens han demanat _____ (que / què) els presentem una llista indicant el material de _____ (que / què) disposem.
12. Ens van explicar en _____ (que / què) consistiria l’examen.
13. Totes les persones _____ (que / què) hem col·laborat en aquest programa confiem _____ (que / què) us agradi i el seguiu amb interès.
14. Ens han assegurat _____ (que / què) valoraran molt la nostra experiència.
15. Parlava en una llengua _____ (que / què) no coneixia i no entenia _____ (que / què) volia dir.

2. Corregiu els quatre errors que trobareu en aquest text:

Jo vaig anar a una escola del meu barri que era més aviat petita, amb un ambient molt familiar. Érem pocs alumnes per classe, vint o vint-i-cinc, aproximadament, i en alguns cursos recordo que encara érem menys, potser uns quinze, si hi arribàvem.

Els mestres ens feien respecte, però també eren amables amb nosaltres i a la classe hi havia bon ambient. Recordo especialment els dies que anàvem a jugar a bàsquet i havíem de sortir de l'escola, on no hi havia més que un pati, per anar al camp de bàsquet d'un centre parroquial del centre de la ciutat. Ens ho passàvem molt bé tot anant cap al centre, fent aquella fila dirigida pel mestre, parlant amb els companys, alliberats per unes hores de les parets de les nostres aules en que, encara que ens ho passàvem bastant bé, ens sentíem una mica tancats.

Tinc un bon record de l'escola, del lloc, dels companys i dels mestres. Per això se'm fa estrany, quan passo pel carrer on estava, que ja no hi sigui, que hagi desaparegut. Fa anys la van enderrocar per fer pisos i en van construir una altra, a prop, de més gran, amb millors instal·lacions, però que ja no és la meua. Tot passa, el temps i els llocs en que hem viscut queden enrera i només queden vius en el nostre record.

Aleshores encara no sabíem que estudiaríem ni que faríem quan seríem grans, eren els primers anys de la nostra vida, fins els 14 anys, i gaudíem de la nostra infància, lliures encara dels majors compromisos que anirien arribant a poc a poc amb l'adolescència, a l'institut, i amb la primera joventut, a la universitat.

Fitxa 32: “si no” separat i “sinó” junt

Hem d'escriure “si no”, separat, quan es tracta del condicional “si” que va seguit de la negació “no”. Podrem constatar que aquest “si” i aquest “no” són dues paraules diferents i que, per tant, han d'anar separades, si podem posar una paraula entre l'un i l'altre. Ex. “No podrem acabar la feina si no ens donen més temps” (“...si ells no ens donen més temps”) / “No t'admetran a la prova si no presentes tota la documentació en el termini establert” (“...si tu no presentes tota la documentació...”).

La paraula “sinó”, tota junta, és una conjunció adversativa que s'utilitza en oracions del tipus “No A sinó B”, és a dir, oracions en les quals es nega una cosa i se n'afirma, en contrast, una altra. Exemples: “El cotxe no era d'ell, sinó d'ella” / “No tenia els ulls blaus, sinó marrons” / “Amb aquests fons, la universitat no només farà obres de millora i ampliació dels seus edificis, sinó que n'adquirirà d'altres”.

Exercicis:

1. Completa amb “si no” i “sinó” segons calgui

1. No tindrà gaires possibilitats de guanyar _____ (si no / sinó) es prepara bé.
2. No podem convocar la reunió _____ (si no / sinó) tenim l'ordre del dia ben preparat.
3. Finalment, no m'han destinat a aquest centre _____ (si no / sinó) a un altre.
4. El director de l'empresa ja no era un danès _____ (si no / sinó) un americà.
5. Difícilment aprendré anglès _____ (si no / sinó) me'n vaig a viure un temps a Anglaterra.
6. _____ (si no / sinó) ens ajuden, no podrem acabar la feina a temps.
7. Estic segur que acceptarà de venir com a convidat _____ (si no / sinó) té altres compromisos previs.
8. Les seves crítiques no només no m'han molestat _____ (si no / sinó) que les hi voldria agrair, perquè les ha sabut plantejar d'una forma ben constructiva.
9. Jo crec que, _____ (si no / sinó) canvien les perspectives, que per ara són favorables, estarem en condicions de renovar el contracte.

10. La prova no va ser pas difícil, com algú havia dit que podria ser, _____ (si no / sinó) més aviat fàcil.

11. Accedirà al que li demanen _____ (si no / sinó) el pressionen excessivament i el saben convèncer amablement.

12. No aprendré tota la matèria _____ (si no / sinó) em poso a estudiar.

2. Corregeix les faltes que trobaràs en aquest correu:

Benvolguda Maria,

Com et va el curs? Tens temps de fer tota la feina? Jo vaig fent, però la veritat és que vaig una mica justa de temps per dedicar-me a fer les coses bé, tal com voldria. De vegades, haig de fer els exercicis massa de pressa, i sóc conscient que no assimilaré bé la matèria sinó em proposo de dedicar-hi el temps necessari.

De moment, estic content perquè ens havien dit que els professors no ens acceptarien els treballs sinó els presentàvem dintre dels terminis, i així també ho posava a les instruccions que ens van donar al principi de curs, i a mi ja m'han acceptat dues trameses de treballs fora de termini ben amablement. Això m'ha donat ànims. Han entès que tenim molta feina i no sempre podem estar al dia com voldríem.

Escriu-me per dir-me com et va, Maria. Te'n surts bé? Confio que ens trobarem a la reunió que hi haurà a finals de mes, si no ens veiem abans.

Records,

Joan

Fitxa 33 : Ús de “com a”

Cal saber distingir bé entre “com” i “com a”.

Per una banda, sabem que la paraula “com” és un interrogatiu (en frases com “com et dius?” / “Sap com es fa”) i una expressió comparativa (en frases com “treballo com tu”).

Per una altra, observem que aquesta paraula “com” presenta la variant “com a”, que vol dir “en la categoria de”, “en qualitat de”. Exemples: “Aquest llibre està molt bé com a introducció a la matèria.” / “Voldria dir, com a reflexió final, que l’educació ha de ser contínua al llarg de la vida”. Fem servir sovint aquesta forma “com a” per referir-nos a un aspecte de la personalitat d’algú. Ex: “M’agrada molt com a professor” / “Com a pare, sóc responsable de l’educació del meu fill” / “És més conegut com a pintor, que no pas com a escriptor”.

Finalment, ens fixarem que l’expressió “com a” es redueix a “com” davant d’un article. Exemple: “És molt conegut com a escriptor”, però “És reconegut com un bon escriptor” / “És molt valorat com a pintor”, però “És considerat com el millor pintor de la seva època”.

Completa amb “com” o “com a” segons calgui:

1. Per obtenir els mateixos resultats, hem de fer les coses tan bé _____ (com / com a) ells.
2. Ens han explicat molt bé _____ (com / com a) ens hem d’organitzar la feina del curs.
3. Hem volgut convidar aquesta persona _____ (com / com a) expert en la matèria.
4. És considerat _____ (com / com a) un dels millors experts en la matèria.
5. Una de les coses que més em preocupa _____ (com / com a) mare és com motivar els meus fills perquè estudiïn.
6. Va començar _____ (com / com a) treballador de l’empresa i ara n’és el director.
7. És admirable veure _____ (com / com a) sap solucionar les coses tan fàcilment.
8. _____ (com / com a) responsable dels cursos, m’agradarà contestar totes les preguntes que pugueu tenir.

Fitxa 34: Ens ha arribat la notícia “de que vindrà” o “que vindrà” ?

L'expressió correcta és “Ens ha arribat la notícia que vindrà”. Recordem que hem de suprimir les preposicions davant de la conjunció “que”. Exemples: “Estic segur que vindrà” (no “de que vindrà”), “Confio que ens veurem ben aviat” (no “en que ens veurem...”), “Tenim dret que ens escoltin” (no “a que ens escoltin”).

Una altra cosa són les formes ben correctes “en què”, “de què”, “a què”, “amb què” de relatiu precedit de preposició, equivalents a “en el qual”, “del qual”, “al qual”, “amb el qual”. Exemples: “Aquest és l'informe en què hem de fer constar totes les dades (“en el qual hem de fer constar totes les dades”), “El temps de què disposem (“del qual disposem”) és ben poc”, “La qüestió a què feia referència (“a la qual feia referència”) era molt important”.

Finalment, també observem que són ben adequades les formes “en què”, “de què”, “a què”, “amb què” si es tracta d'un “què” interrogatiu (equivalent a “quina cosa”). Exemples: “No sé en què (=”en quina cosa”) basa aquesta suposició”. / “Li he preguntat a què (=”quina cosa”) dedica el seu temps lliure”. / “Si deixés aquesta feina, de què (= “quina cosa”) viuria ?”

Exercicis

1. Escribeu l'opció correcta de les dues que hi ha entre parèntesis:

1. Tots tenim l'esperança _____ (que / de què) la pau arribi aviat.
2. Ella no es recordava _____ (que / de què) havia de presentar el treball avui.
3. S'ha acostumat _____ (que / a què) l'ajudin sempre i s'ha d'espavilar.
4. Encara no sabem _____ (que / de què) parlarem a la reunió.
5. El director del centre ha insistit _____ (que / en què) donem una especial importància a la bona comunicació amb els pares.
6. Ens han d'assessorar per saber _____ (que / en què) podríem invertir aquests diners.
- 7 Estic convençut _____ (que / de què) podré fer-ho bé.
8. Empresaris i treballadors han expressat la seva confiança _____ (que / de què) la fàbrica podrà continuar en activitat d'acord amb un bon pla de viabilitat.
9. Els recursos _____ (que / de què) disposem són ben escassos.

10. No he tingut gaire temps per estudiar i confio _____ (que / en què) l'examen no sigui difícil.

11. Ha eludit parlar del tema amb l'excusa _____ (que / de què) se n'havia d'anar.

12. Estem molt engrescats amb la possibilitat _____ (que / de què) ens traslladin a l'altre edifici, perquè està en molt millors condicions.

13. Avui el professor ha fet la primera classe introductòria i ens ha explicat les parts _____ (que / de què) consta la matèria.

14. Estava segur _____ (que / de què) podria demostrar tot el que sé.

2. Corregeix la falta que hi ha en aquest correu:

Benvolgut Antoni,

T'envio dues redaccions que tenia pendants d'enviar-te. He de reconèixer que me n'havia oblidat totalment.

Durant aquestes dues setmanes, he tingut molta feina, i no he pogut dedicar-me al curs com m'hauria agradat. He anat fent els exercicis de cada setmana i no he pensat en que també t'havia fer un parell de redaccions.

T'agrairia que me les poguessis corregir, si et sembla bé. Per part meva, em comprometo a enviar-te les altres redaccions setmanals dintre dels terminis establerts.

Moltes gràcies,

Maria

Fitxa 35: “hi ha” o “hi han” moltes persones ?

La forma correcta és “hi ha” moltes persones. La forma verbal “hi ha”, del verb “haver-hi” (= “existir”) sempre ha de ser en singular.

Aprenguem-ho bé. El verb “haver”, pròpiament, com a auxiliar (és a dir, acompanyant un participi o un infinitiu) sí que té plural, com tots sabem, com qualsevol verb. Exemple: “Ha treballat” → “Han treballat” / “He fet això” → “Hem fet això” / “Havia de parlar” → “Havien de parlar...”. El que sempre ha de ser en singular són les formes del verb “haver-hi”, aquest verb especial que fem servir per expressar que les coses “existeixen”, quan diem: “hi ha dificultats”, “hi ha hagut propostes”, “hi havia dies”, “hi haurà llibres”, etc...

Recorda

haver-hi (= existir)

hi ha	sempre
hi ha hagut	en singular!
hi va haver	
hi havia	
hi haurà	
hi hauria	
hi hagi	
hi hagués	

Exercici 1. Corregiu les oracions següents, passant del plural al singular les formes del verb “haver-hi”, tal com cal:

Exemple: A la nostra ciutat hi han molts cotxes → A la nostra ciutat hi ha molts cotxes

1. Demà al matí hi hauran més notícies sobre aquest tema.

2. Confio que hi hagin més convocatòries d’oposicions més endavant.

3. No em pensava que hi haguessin tantes sol·licituds per aquesta plaça.

4. Abans no hi havien tants recursos com ara.

5. Quan s'ha conegut la decisió del consell hi han hagut moltes protestes.

6. A les nostres classes hi han molts nens immigrants.

7. Ningú no havia previst que hi haurien tantes cues en la matriculació dels cursos.

Dues característiques més del verb “haver-hi”

Ja hem vist que l'expressió “hi ha”, i els altres temps corresponents com “hi havia” o “hi haurà”, són sempre, correctament, en singular. Aquesta és una característica fonamental del verb “haver-hi”.

A continuació, observem les dues altres característiques fonamentals d'aquest verb que hem de tenir presents per escriure bé.

En primer lloc, cal observar atentament que el verb “haver-hi” sempre va amb el pronom “hi” “enganxat” al verb, es diu que el pronom “hi” està “fossilitzat”. Originalment, aquest pronom “hi” significaria “allà”, però, actualment simplement apareix associat al verb sense fer cap funció concreta, sense substituir cap complement.

És important que ens recordem d'escriure aquest pronom “hi” “fossilitzat” del verb “haver-hi”. Ningú no se'l deixa en l'expressió bàsica “hi ha”, però de vegades ens n'oblidem en les altres formes. Així, veiem que s'escriuen, equivocadament, potser per influència del castellà, frases com: “Havia molt gent” (correctament seria: “Hi havia molta gent”), “Demà haurà reunió” (correctament, “hi haurà reunió”). Practiquem-ho en el següent exercici.

Exercici 2. Tria l'opció correcta entre les dues entre parèntesis. Escollirem la forma amb "hi" si es tracta del verb "haver-hi" (= "existir") i escollirem la forma sense "hi" si es tracta del verb "haver" auxiliar, que acompanya un participi o un infinitiu, tal com fem als exemples:

A l'escola hi havia (havia / hi havia) un pati mot gran

Ella no havia (havia / hi havia) fet mai un curs d'anglès. Havia (havia / hi havia) de començar.

1. A l'assemblea, _____ (va haver / hi va haver) molta gent.
2. La Maria _____ (va haver / hi va haver) d'estudiar tota la setmana passada per preparar l'examen.
3. Han dit que _____ (haurà / hi haurà) eleccions ben aviat.
4. Si hagués volgut, _____ (hauria / hi hauria) pogut acabar la carrera.
5. Quan _____ (hagi / hi hagi) acabat els seus estudis, buscarà feina.
6. Si _____ (hagués / hi hagués) més planificació, no _____ (hauria / hi hauria) tants problemes.
7. No _____ (havia / hi havia) llegit mai un llibre tan apassionant com aquell.
8. En aquell poble, _____ (havia / hi havia) un ambient de pau increïble.
9. La directora _____ (haurà / hi haurà) de decidir què cal fer amb aquests fons.
10. El mes vinent és possible que _____ (hagi / hi hagi) una altra reunió.
11. Quan vaig arribar a la festa ja no _____ (havia / hi havia) ningú.
12. La Teresa no podia sortir perquè _____ (havia / hi havia) d'acabar el treball.
13. El meu company _____ (ha hagut / hi ha hagut) de sortir.
14. Aquest any _____ (ha hagut / hi ha hagut) moltes sol·licituds per fer aquests cursos.

L'altra característica del verb "haver-hi" és que les seves formes (hi ha, hi havia...) presenten el pronom " n' " quan hem de substituir o fer referència a la cosa o persona que "hi ha". Exemples: "Hi ha llibres en català i també n'hi ha en castellà" ("de llibres"), "¿ Hi havia bons productes o no n'hi havia ("de bons productes") ?"

Fem el següent exercici per practicar-ho.

Exercici 3. Tria l'opció correcta entre les dues que hi ha entre parèntesis:

1. Aquest any _____ (hi ha / n'hi ha) molta feina. L'any passat no _____ (hi havia / n'hi havia) tanta.
2. A la reunió, _____ (hi va haver / n'hi va haver) companys que van estar a favor del projecte i _____ (hi va haver/ n'hi va haver) que estaven en contra.
3. M'han dit que _____ (hi haurà / n'hi haurà) 10 alumnes a cada curs. Jo em pensava que _____ (hi hauria / n'hi hauria) més.
4. No s'ha aprovat el pla perquè no _____ (hi ha hagut/n'hi ha hagut) consens. És difícil que _____ (hi hagi / n'hi hagi) perquè tenim criteris molt diferents.
5. Ara, al poble, ja _____ (hi ha/ n'hi ha) més oportunitats de feina. Abans no _____ (hi havia / n'hi havia) tantes.
6. Recordo que a l'escola del poble érem molt pocs nens (8, 9 o 10 com a màxim). _____ (hi havia/ n'hi havia) de totes les edats. _____ (hi havia / n'hi havia) nens de 3 i 4 anys i nens més grans, de 7 o 8.
7. Al nostre departament _____ (hi ha/ n'hi ha) molts funcionaris.
8. Ens hem quedat sense impresos. Demà _____ (hi haurà / n'hi haurà) més.

Resum de les tres característiques del verb “haver-hi” (= existir)

“haver-hi” (= “existir”)

hi ha	1) Sempre és singular
hi ha hagut	
hi va haver	2) Sempre va amb el pronom “hi”
hi havia	
hi haurà	3) Apareix amb el pronom “ n’ ”
hi hauria	quan hem de fer referència
hi hagi	a la cosa o persona que “hi ha”
hi hagués	

Exercici 4 de recapitulació. Corregeix els errors que trobis en les frases següents:

1. En aquesta activitat econòmica sempre ha hagut molta competència.
2. Avui hem rebut moltes consultes i suposo que demà també hi haurà moltes.
3. Hi han dificultats tècniques que hem de procurar resoldre.
4. A la reunió, hi van haver moltes propostes.
5. Hem preparat bé tota la campanya i creiem que no haurà problemes.
6. Ha hagut poques sol·licituds per a la subvenció. Ens pensàvem que hi hauria més.
7. Si haguessin més convocatòries d’oposicions, m’hi presentaria.

Fitxa 36 : Ja “em acabat” o “ja hem acabat” ?

La forma correcta és “hem acabat”, amb “h”, ja que es tracta de la primera persona del plural del verb “haver”, que acompanya com a auxiliar un participi, “acabat”: “Nosaltres hem acabat”.

Aquesta és una falta que potser fem de vegades pel fet d’escriure molt de pressa i sense la reflexió necessària. La reflexió i la serenitat són necessàries per escriure.

Cal aprendre a distingir bé entre “em” i “hem”. “Em” vol dir “a mi” i equival al castellà “me”. Exemples: “Em diu...” (“me dice...”), “em deixa” (“me deja...”). “Hem”, amb “h”, és la primera persona del plural del verb “haver”, que acompanya com a auxiliar un participi o un infinitiu, i equival al castellà “hemos”. Exemples: “Hem estudiat” (cast. “hemos estudiado”), “hem de fer” (cast. “hemos de hacer”).

Recordem aquest esquema:

em	= a mi	cast. me
hem	= nosaltres hem	cast. hemos

Escriu “em” o “hem” segons calgui:

1. Aquest matí _____ (em / hem) anat al Departament d’Educació.
2. Ens ha dit que fem un treball sobre el llibre que _____ (em / hem) llegit.
3. Les propostes que va fer _____ (em / hem) van semblar molt bé.
4. Després de dinar, _____ (em / hem) estat parlant una bona estona.
5. Si volem treure bona nota, _____ (em / hem) de preparar bé el treball.
6. Aquesta pel·lícula està bé, però _____ (em / hem) va agradar més la que vam veure la setmana passada.
7. Tinc un company que m’ajudarà i demà _____ (em / hem) portarà els apunts que em falten.
8. Abans escrivia a mà, però ara _____ (em / hem) resulta molt més fàcil escriure amb ordinador.
9. Demà comencem l’horari d’estiu i _____ (em / hem) d’entrar a treballar a les 8.

Fitxa 37: Ella “s’ha anat a les 3” o “se n’ha anat a les 3” ?

La forma correcta és “se n’ha anat a les 3”, amb el pronom “ n’ ”. Observem que, en la nostra llengua, tenim dos verbs molt importants: el verb “anar” i la seva variant “anar-se’n”, que va amb dos pronoms.

El pronom “en” (o, apostrofat, “ ’n ”) que trobem en el verb “anar-se’n” volia dir, originalment, “d’allà, del lloc on ens trobem”. Així, l’expressió “se n’ha anat” voldria dir “ha marxat d’allà, del lloc on era”. No obstant, actualment, el pronom “en” apareix sempre espontàniament associat al verb “anar-se’n” sense fer cap funció especial. Diem que el pronom “en” està “fossilitzat”, “enganxat”, al verb “anar-se’n”, tal com el pronom “hi” està “fossilitzat” al verb “haver-hi”, com ja hem vist. Recordem sempre que els verbs “anar-se’n” i “haver-hi” són dos verbs molt especials i característics de la nostra llengua, únics, perquè presenten aquests pronoms fossilitzats.

Corregeix les oracions següents com fem a l’exemple:

Jo marxaré a les 9. Tu a quina hora t’aniràs ? → Tu a quina hora te n’aniràs ?

1. Van venir al matí i es van anar al vespre.

2. El Martí arribarà avui a la tarda i s’anirà demà passat.

3. Ella ha vingut al despatx, però s’ha anat de seguida i no hi he pogut parlar.

4. Demà seré al despatx només un parell d’hores. A les 11 m’aniré a l’aeroport per agafar l’avió.

5. La festa va acabar tard. Jo m’hauria anat abans, però ella s’hi va voler quedar.

6. He assistit a la reunió, però m’he anat abans que s’acabés perquè tenia un compromís.

Fitxa 38 : Si hagués estudiat, “hagués aprovat” o “hauria aprovat” ?

L'expressió correcta és “Si hagués estudiat, hauria aprovat”. És important conservar l'ús del condicional del verb “haver” (“hauria, hauries...”) per expressar les possibilitats, especialment en oracions condicionals del tipus: “Si hagués vingut, hauria pogut parlar amb ell” / “Si hi hagués pensat, ho hauria fet.”

En general, s'observa una extensió excessiva de l'ús del pretèrit imperfecte de subjuntiu del verb “haver” (“hagués, haguessis...”). Sempre que puguem, a l'hora d'expressar el nostre plantejament de possibilitats, canviarem la forma “hagués” per “hauria”. Exemples: “Jo hagués anat a viure un any a un altre país, si hagués pogut.” → “Jo hauria anat a viure un any a un altre país, si hagués pogut.”

Canvia les formes del pretèrit imperfecte de subjuntiu del verb “haver” (“hagués, haguessis...”) per les formes del condicional (“hauria, hauries...”) sempre que sigui possible.

1. Si haguessin arribat a l'hora, haguessin pogut seure.

2. Si haguessis vingut a la conferència, haguessis pogut saludar l'escriptor.

3. En aquells moments tan difícils, jo no hagués dit res.

4. Jo m'hagués quedat fins més tard, però havia d'agafar el tren de les 8.

5. T'ho haguessis passat molt bé, si hi haguessis estat.

6. Jo no hagués canviat de pis, però a ella li feia molta il·lusió.

Fitxa 39: Confiem “amb aquesta persona” o “en aquesta persona” ?

La forma correcta és “confiem en aquesta persona”. “Confiar” és un verb preposicional, és a dir, un verb que sempre sol anar seguit de la mateixa preposició, que en aquest cas és “en”.

És important que recordem els principals verbs prepositivals. Aquí els presentem per grups segons la preposició que els sol seguir:

de	parlar de, recordar-se de, oblidar-se de...
en	pensar en, confiar en, insistir en, basar-se en, centrar-se en...
a	acostumar-se a, habitar-se a, dedicar-se a...
amb	somiar amb...

Exercici. Torna a escriure les següents oracions tot corregint els errors que hi pugui haver. En el cas o casos en què l'oració ja estigui escrita ben correctament, escriu simplement “correcte” a sota de l'oració:

Exemple: Confiava molt amb aquella persona → Confiava molt en aquella persona.

1. Hem organitzat aquest curs pensant amb les necessitats dels alumnes.

2. Aquesta afirmació es basa amb uns fets comprovats.

3. Ja fa molt de temps que treballem amb ells.

4. La Maria confiava amb les seves possibilitats.

5. Ell ha insistit en la necessitat que arribem a un acord.

6. Penso amb ella molt sovint.

Fitxa 40: El bon ús d'algunes paraules i expressions

Quan escrivim, se'ns planteja de tant en tant algun dubte relatiu a l'ús d'algunes paraules. A continuació, expliquem com podem solucionar algunes de les dificultats que ens trobem més sovint.

aleshores / a les hores “Aleshores” s'escriu junt quan equival a “llavors”, per exemple: “La Núria va entrar a l'oficina. Aleshores (=llavors), es va adonar que algú hi havia estat treballant”. “A les hores” s'escriu separat quan ens referim a unes hores determinades, per exemple, quan diem “El metro va ple a les hores punta”.

Completeu amb “aleshores” o “a les hores”

1. Heu de venir un dia _____ que ell ve al despatx, de 12 a 2.
2. Primer van anunciar que ja havien triat el guanyador i, _____, seguidament, van pronunciar el seu nom.
3. La senyora va dir que el preu del quadre era 800 euros i, _____, un dels turistes va aixecar la mà i va dir que el volia comprar.

ahora / a l'hora “ahora” vol dir “simultàniament”, “al mateix temps”. Exemple: “No podem parlar tots ahora”. “A l'hora” vol dir, literalment, “en aquella hora”. Exemple: “Es trobarem a l'hora de classe”.

Completeu amb “ahora” o “a l'hora”

1. No podem fer dues coses _____.
2. Ens podem veure _____ que et vagi bé.
3. En aquell moment, totes dues van començar a parlar _____.

almenys “Almenys” vol dir “com a mínim”, “si més no”. Exemples: “Per sopar, serem almenys 8 persones.” Observem que “almenys” s'escriu tot junt, a diferència de l'expressió equivalent en castellà, “al menos”. Només escrivim “al menys” separat quan volem dir, literalment, “a aquell (o aquella persona) que sigui menys...”. Exemple: Li han demanat que faci la feina al menys indicat”.

Completa amb “almenys” o “al menys”:

1. No hem acabat encara tot el que havíem de fer, però ja tenim, _____, una bona part feta.

2. Ens han dit que hem de ser _____ 10 persones per obrir un nou curs.
3. Vam demanar informació de diferents hotels i, finalment, vam decidir anar _____ car.

complet / complert “Complet” és un adjectiu que vol dir “que conté totes les parts, ple, sencer”, en castellà és “completo”. Exemples: “un dia complet, una jornada completa”. “Complert” és el participi de “complir” (cast. “cumplir, cumplido”). Exemple: “Ha complert el seu deure”.

Completa amb “complet” i “complert”

1. Necessitem un pis amb un bany _____
2. Vol anar a esquiar i s’ha comprat un equip _____
3. Estem contents perquè ha _____ amb el que havia dit.

conte / comte / compte Un “conte” és una narració, una història inventada. Exemple: “T’explicaré un conte”. El “comte” és el noble (en castellà, “conde”), per exemple: “El comte de Barcelona”. Finalment, “Un “compte” és un “càlcul” (en castellà, “cuenta”) i “comptar” és “calcular”. Exemples: “Després de sopar, vam demanar el compte”, “Vull obrir un compte corrent”. Observem que són derivats de “compte” i “comptar” les paraules “comptable”, “comptabilitat” i diverses expressions com “anar amb compte”, “tenir en compte”, “comptar amb algú”...

Completa amb “conte”, “comte” i “compte”

1. És convenient tenir en _____ totes les possibilitats.
2. Li explica un _____ al seu fill cada vespre.
3. Quan acabem de dinar, demanarem el _____ .
4. El _____ volia ser rei.

dos / dues Així com el femení de “un” és “una”, el femení de “dos” és “dues”. Exemples: “Tinc dos fills, tinc dues filles” / “Tinc dos pisos, tinc dues cases”. De vegades, hi ha algun dubte en algun punt, com exemple el següent: Hem de dir “la pàgina dues” o “la pàgina dos” ? . La forma correcta és “la pàgina dos”, perquè el que volem dir és “la pàgina número dos”, de manera que la concordança s’ha de fer amb la paraula “número”, que és masculí.

Completa amb “dos” i “dues”:

1. Vol plantejar _____ propostes.
2. Ja té _____ llibres publicats.
3. Haig de comprar _____ llibretes.

dada / data Una “dada” és una informació, podríem dir que és “una unitat d’informació”. Per exemple: “Necessitem una altra dada: el nombre s’alumnes per classe”. La “data” és el dia d’un fet, d’un document. Per exemple: “Hem de posar la data i el nostre nom en totes les redaccions que escrivim per al professor”.

Completa amb “dada” o “data”:

1. En els productes alimentaris, hi ha de constar la _____ de caducació.
2. Ens falta una _____ per poder solucionar aquest problema.
3. Hem d’escriure la _____ de signatura de l’escriptura del pis amb lletres.

enlloc / en lloc “enlloc” vol dir “a cap lloc”. Per exemple: “L’he buscat pertot arreu i no l’he vist enlloc”. “En lloc”, separat, apareix en l’expressió “en lloc de”, equivalent a “en comptes de”. Exemple: “Li he dit que s’havia de posar a treballar, en lloc de (= “en comptes de”) distreure’s tant”.

Completa amb “enlloc” i “en lloc”:

1. Aquell any, vam decidir anar a passar uns dies a la platja, _____ d’anar a la muntanya.
2. He estat buscant aquest paper per tots els arxivadors i no l’he trobat _____ .
3. _____ d’estar-se aturat, s’hauria de posar a buscar feina.

gairebé / gaire bé “gairebé” vol dir “quasi”, per exemple: “Són gairebé (= quasi) les 8”. “Gaire bé”, separat, és el contrari de “molt bé”, per exemple: “En Joan ho fa molt bé, però en Pere no ho fa gaire bé”.

Completa amb “gairebé” i “gaire bé”:

1. Tenim 960 euros. Ja tenim _____ 1000 euros estalviats.
2. Quan van arribar a la reunió ja eren _____ les 9.

3. Ell ha dibuixat el paisatge molt bé. Jo, en canvi, no ho he fet _____ .

mida / mesura La “mida” és la dimensió física, la longitud d’una cosa. Així, per exemple, diem: “Hem de prendre les mides de l’habitació”. “Mesura” és una paraula que fem servir sovint de forma més abstracta en expressions com “Hem de prendre les mesures oportunes per solucionar el problema”, “Cal prendre mesures socials, polítiques...” i també en l’expressió “a mesura que”, per exemple: “Aprenem a mesura que anem estudiant”.

Completa amb “mida” i “mesura” (en singular o plural):

1. En aquesta escola hi ha massa desordre. Cal prendre _____ perquè tot funcioni correctament.
2. Em vaig anar interessant en la lectura a _____ que anava llegint.
3. Necessito una cinta mètrica per prendre-li la _____ del braç.

mig / mitjà / medi La paraula “mig” fa referència a “la meitat”. Per exemple: “Ens hem menjat mig pastís”, “Només té mig sou perquè fa mitja jornada”. La paraula “mitjà” vol dir “equidistant entre dos extrems, el més baix i el més alt”. Exemples: nivell elemental, nivell mitjà, nivell superior”, “classe baixa, classe mitjana i classe alta”. També parlem d’un “mitjà” per arribar a un “fi”. Exemples: “Mitjà de transport, mitjà de comunicació”. Finalment, un “medi” és un “lloc”. Exemples: “medi ambient”, “medi laboral”.

Completa amb “mig, mitja”, “mitjà, mitjana” o “medi”:

1. Estic llegint un llibre sobre l’edat _____ .
2. Ens vam aturar a _____ camí per descansar una mica.
3. És periodista i treballa en un _____ de comunicació.
4. La renda _____ d’aquest país és bastant alta.

posar / ficar El verb “posar” és el d’ús més general, mentre que “ficar” vol dir “posar una cosa dins d’una altra”, per exemple: “Es va ficar la mà a la butxaca”. Ara bé, convé tenir present que “ficar” és un verb més aviat de tipus col·loquial, informal. A l’hora d’escriure, hem de fer servir preferentment el verb “posar”.

Completa amb “posar” i “ficar”

1. Necessitem _____ més recursos en aquest departament.

2. Cada matí, han de _____ la data a la pissarra.

3. Hem de _____ la clau dins del pany.

potser / pot ser “Potser” vol dir “possiblement, probablement”. Exemple: “La Maria potser vindrà” (= “possiblement vindrà”) . “Pot ser”, separat, són dos verbs (“pot” i “ser”). Exemple: Pot ser que ella també vingui.

Completa amb “potser” i “pot ser”:

1. És estrany que ella no hagi vingut. _____ estava molt cansada.

2. L’any vinent _____ que tornin a fer el curs.

3. Avui no hem vist la Teresa. Demà _____ la veurem.

sobretot Observem que l’expressió “sobretot”, semblant a l’expressió “principalment”, s’escriu tota junta, en una sola paraula (a diferència del castellà, “sobre todo”). Exemple: “M’agrada molt la fruita, sobretot les taronges”. Només apareixeran les dues paraules separades “sobre tot” quan es tracti ben bé d’aquestes dues paraules, en frases com: “Ha plogut sobre tot el territori”.

Completa amb “sobretot” i “sobre tot”:

1. Es passa molta estona llegint. _____, els dies de festa.

2. Quan anem amb cotxe hem d’anar a una velocitat moderada i, _____, hem de ser prudents.

3. He estat pensant _____ el que m’ha dit.

trànsit / tràfic “trànsit” vol dir “circulació de vehicles”, i té com a derivat la paraula “transitar” (“circular”). Exemple: “A la ciutat hi ha molt de trànsit”. “Tràfic” vol dir “comerç, especialment il·legal”, i té com a derivats les paraules “traficar” i “traficant”. Exemple: “Tràfic de drogues”.

Completa amb les paraules “trànsit” i “tràfic”:

1. Ahir vaig veure un documental sobre el _____ d’esclaus que hi va haver fa segles.

2. A la ciutat, cada vegada hi ha més _____ i és molt difícil circular-hi.

3. Han posat una sèrie de semàfors nous per regular el _____ del barri.

Expressions

Seguidament, observem el bon ús d'algunes expressions que fem servir sovint:

a poc a poc De vegades escrivim, equivocadament “poc a poc”. La forma correcta és “a poc a poc”. Com a exemple, podem recordar aquella dita: “A poc a poc i bona lletra”.

de mica en mica De vegades, hi ha qui escriu l'expressió malament, així: “mica en mica”. La forma correcta és “de mica en mica”. Recordem aquella dita: “De mica en mica, s'omple la pica”.

fer pena, fer por, fer riure... Fixem-nos que hi ha força expressions de sensacions o sentiments que les formulem amb el verb “fer”. Exemples: “Em feia pena”, “em fa por”, “em fa riure”, “li fa llàstima...” (a diferència del que fem amb castellà, llengua amb la qual fem servir en molts casos el verb “dar”: “me daba pena”, “me da miedo” ...)

més aviat / més bé Observem que fem servir l'expressió “més aviat” per expressar matisos. Exemple: “La prova era més aviat fàcil” (en castellà diríem “más bien fácil”). L'expressió “més bé”, en canvi, vol dir “millor”. Exemple: “Ella ho ha fet més bé (= millor)”.

Torna a escriure aquestes oracions tot corregint els errors que hi hagi:

1. Quan vam anar al parc, no vaig pujar a algunes atraccions perquè em donaven por.

2. Amb la malaltia havia perdut força, però mica en mica es va anar recuperant.

3. El cap que teníem abans era molt seriós. En canvi, el que tenim ara és més bé agradable.

4. Si anem massa de pressa no ho farem bé. És convenient que ho fem poc a poc.

CLAU DELS EXERCICIS

Fitxa 1: “es” o “és” ?

Exercici 1

1. La Joana és una noia molt intel·ligent. Ha estudiat història i biologia.
2. S’han discutit una mica, però estic segur que es reconciliaran ben aviat.
3. Els estudiants es poden quedar a treballar aquí tota la tarda.
4. Aquest és un llibre que es ven molt, ara.
5. Al llarg de la reunió, es van tractar els diferents punts de l’ordre del dia.
6. Tots els grans projectes es comencen amb moltes incògnites.
7. Em pensava que seria complicat, però veig que no és pas difícil.
8. Ha volgut anar a aquella clínica, que és una de les més conegudes en aquesta especialitat.
9. És el llibre més interessant que he llegit.
10. Es necessita un dependent.

Exercici 2

Benvolguda Maria,

T’escric des de la platja que tenim més a prop de l’hotel. **És** un lloc fantàstic i, de moment, tenim sort, no hi ha gaire gent. Els meus amics es passen el dia sense fer res, es lleven al matí a l’hora que els ve de gust, esmorzen i se’n van a fer una passejada al poble, que **és** molt a prop d’aquí. Després, se’n van a fer un bany a la piscina, que **és** preciosa, molt gran, amb una illa al mig amb dues palmeres...

De vegades, vaig amb ells, i de vegades, com avui, si tinc ganes d’estar una mica sola, m’estiro aquí a la platja ben d’hora i em poso a escriure alguna postal, com aquesta que escric avui per tu. **És** un moment de tranquil·litat per contemplar el paisatge d’aquesta cala, que, com es veu a la foto, **és** un tros de paradís... Estic en un racó molt agradable, sota un pi molt alt que fa una ombra meravellosa, que, amb la calor que fa, **és** molt d’agrair!

Com va tot per Lleida? Teniu molta feina? Anima’t pensant que aviat començaràs tu les vacances! Ja tinc ganes de tornar-te a veure i explicar-te tot el que hem fet per aquí. La vida es veu tan diferent quan tens uns dies per gaudir de la calma...! Mallorca **és** una meravella, Maria!

Molts records i fins aviat!

Magda

Fitxa 2: “dona” o “dóna” ?

1. Veig que **dónes** molta importància a la puntualitat més estricta... Però jo no sóc una màquina, dona, i avui he tingut molta feina!
2. El fet d’haver estudiat **dóna** moltes possibilitats per obrir-se camí en el món professional.
3. És una dona molt despresada i generosa, tot ho **dóna** als altres.
4. Aquestes noves infraestructures donen una nova fesomia, més moderna, a la nostra ciutat.
5. La dedicació als seus fills és el que **dóna** sentit a la seva vida, l’omple i el fa feliç.
6. Estic segur que acabarà madurant i entenent el que ha de fer, si li **dónes** temps.
7. Aquesta empresa abans donava molts beneficis, però ara no en **dóna** tants.

Fitxa 3: Ho he “entés” o ho he “entès” ?

Exercici 1

1. S’ha sentit **_ ofès _** per les seves paraules.
2. Estic molt satisfeta de tot el que he **_ après _** avui.
3. Li ho he explicat moltes vegades, però encara no ho ha **_ entès _** .
4. És curiós veure com aquest rumor s’ha **_ estès _** tan ràpidament.
5. Aquest any han **_ permès _** fer foc en aquest lloc, amb precaució.
6. Qui ha **_ encès _** la calefacció? No fa pas tant de fred!
7. Està molt content perquè han **_ admès _** la seva sol·licitud i té moltes possibilitats que li donin la beca.
8. Ens han **_ tramès _** la documentació per correu.
9. Ella s’ha **_ compromès _** a fer la tasca.
10. Després d’haver parlat amb ells, he **_ comprès _** quines són les seves dificultats.

Exercici 2

1. Aquesta nit anirem sopar a un restaurant **_ xinès _** .
2. El Barça podria fitxar un jugador **_ portuguès _** .
3. L’entrenador del seu equip és **_ holandès _** .
4. En el meu currículum he fet constar els meus coneixements de **_ francès _** i **_ anglès _** .
5. La seva mare és catalana i el seu pare és **_ aragonès _** .
6. El director de l’empresa és un senyor **_ danès _** .
7. Li agrada molt aquest tipus de ball **_ escocès _** .

Fitxa 4: “un altre” o “una altra” ?

1. Per fer aquest viatge necessitarem **_ un altre _** cotxe.
2. El meu fill m’ha demanat que li compri **_ una altra _** bicicleta.
3. El professor avui ha començat a explicar **_ un altre _** tema.
4. Hem demanat **_ un altre _** ordinador per la nostra oficina.

5. A mi m'agraden les pel·lícules d' **_una altra_** temàtica, més divertides.
6. Aquest trimestre començarem **_una altra_** assignatura. Em sembla que serà molt interessant.
7. M'agradaria veure **_una altra_** obra de teatre.
8. Ens agradaria **_un altre_** ordre mundial, més just i pacífic.

Fitxa 5: Ell “tracte” o ell “tracta” ?

1. Aquesta senyora té un **_tracte_** molt agradable
2. Aquest llibre **_tracta_** aquesta qüestió amb molt de detall.
3. Aquesta empresa **_contracta_** molts treballadors estrangers.
4. D'aquí a dos mesos se m'acabarà el **_contracte_** .
5. Treballa en una empresa que es dedica al comerç internacional i **_viatja_** molt.
6. És l'encarregada de supervisar tot el que l'empresa **_projecta_** .
7. La universitat **_pacta_** amb les empreses com han de fer les pràctiques els alumnes.

Fitxa 6 : Una professora “estricte” o “estricta” ?

1. Aquesta cadira és molt **_còmoda_** .
2. La solució que ha donat és **_correcta_** .
3. Aquesta noia és molt **_alegre_** .
4. Aquesta zona del país ha quedat **_lliure_**, per fi, després de molts anys d'ocupació.
5. Havia de fer una línia **_recta_** .
6. Ha tingut una actitud molt **_digna_** a la reunió.
7. Aquest alumne ha estat considerat **_apte_** .
8. Aquesta alumna ha estat considerada **_apta_** .
9. Ha estudiat i ha viatjat molt. És una persona molt **_cult_** .
10. Ha donat la resposta **_exacta_** .

Fitxa 7 : Farem “el que poguem” o “el que puguem” ?

1. Aquest matí ha vingut una senyora que **_volia_** parlar amb tu.
2. He intentat acabar la feina, però no **_he pogut_** . Demà continuaré.
3. Si tu **_volguessis_**, podries venir amb nosaltres.
4. Et trucarem per informar-te tan bon punt **_puguem_** .
5. Podeu venir a veure'ns sempre que **_vulgueu_** .
6. L'hem convidat a venir a la festa, però no **_ha volgut / volia_** venir. Ha dit que estava cansat.
7. Demà, la Maria **_pot / podrà_** parlar amb ell.
8. Ens han dit que, per fer la redacció, podem triar el tema que **_vulguem_** .
9. Ens van demanar que aviséssim altres companys que **_poguessin_** venir a col·laborar.
10. Els que ens encarreguem d'organitzar la festa us agraïrem que ens feu arribar totes les idees que **_pugueu_** tenir per fer més bonica i divertida la nostra trobada.

Fitxa 8: Hem de saber “escollir” o “escullir” ?

1. Quan acaben la feina, els nens **_recullen_** el material que han fet servir.
2. La Maria abans **_sortia_** molt, ara no **_surt_** tant.
3. Cada alumne **_escull_** el tema de redacció que li agrada més.
4. Aquestes famílies **_acullen_** nens del Marroc durant les vacances d'estiu.
5. La nostra filla l'any que ve **_escollirà_** els estudis que vol fer.
6. El jardiner escombria i **_cull_** les fulles.
7. Demà al matí **_sortiran_** les notes.
8. Esperem que tot **_surti_** bé.

Fitxa 9 : Anirem “al hospital” o “a l'hospital” ?

1. Està ben preparada i es presentarà **a l'** examen.
2. Ella es queixa **de l'** excés de feina que hi ha a la seva oficina.
3. És una casa d'artistes, realment. A dins hi tenen moltes pintures i **a l'** exterior, al jardí i **a l'** hort, hi tenen escultures.
4. Abans treballava **a l'** edifici central del Departament.
5. Han comprat un llibre per al Joan i un altre per **a l'** Enric
6. Hem de saber les causes que es troben **a l'** origen d'aquest problema.
7. Estava molt agraït **per l'** excel·lent tracte que havia rebut per part d'aquella gent.
8. En Jordi és molt apreciat per tots els membres **de l'** equip.
9. Dissabte al matí anirem **a l'** institut on vam anar a fer el batxillerat.
10. Han fet un homenatge **a l'** antic president de l'entitat, per tots els anys que s'hi ha dedicat.

Fitxa 10: “produit” o “produït” ?

Exercici 1

1. La Maria està molt **agraïda** per la teva ajuda.
2. M'agradaria anar a alguns **països** de l'Àfrica.
3. Ell no vol ser President de l'Associació de **Veïns**.
4. Aquest llibre ha estat **traduït** a moltes **llengües**.
5. Abans feia horari nocturn, però ara l'han passat a **diürn**.
6. Per postres, menjarem **raïm**.
7. Aquesta notícia ha **produït** un gran escàndol.
8. Aquest error és molt **freqüent**.
9. Us vull fer arribar el meu **agraïment** per la vostra amabilitat.
10. Aquests productes són **distribuïts** per una empresa francesa.
11. Hem de reduir més les despeses. Encara no les hem **reduïdes** prou.
12. Aquesta empresa està distribuïnt el producte per molts **països**.
13. Avui he conegut el professor que em substituirà. És professor de **lingüística**.
14. Li agrairia que em tornés a enviar els exercicis per correu. S'ha **produït** un error i no els hem rebut bé.

Exercici 2

Benvolgut Pere,

T'envio la nova versió del curs d'anglès en el qual em vas dir que estaves interessat. Com veuràs, hi hem **introduït** diverses millores, de manera que ara és ja un material ben complet per a l'aprenentatge d'aquesta llengua.

T'agrairé que em facis saber la teva opinió sobre el resultat del nostre treball.

Ben cordialment,

Francesc

Fitxa 11: Ella em “necesita” o em “necessita” ?

1. Ella és una gran profe_ss_ional
2. És important que els nens vegin només els programes de televi_s_ió que siguin adequats per a ells.
3. Aquest tema no el tinc ben après. Me l'he de repa_ss_ar.
4. Quan vinc a Barcelona, m'agrada molt pa_ss_ejar pel Pa_ss_eig de Gràcia.
5. La Joana ara no treballa i prepara unes opo_s_icions a la Generalitat.
6. Bona part del profe_ss_orat de l'Institut és de fora del poble.
7. Li agrada molt la música clà_ss_ica.
8. El meu fill petit ja està aprenent a fer divi_s_ions.
9. Hem de poder cobrir les nostres nece_ss_itats fonamentals.
10. Hem pa_ss_at moltes dificultats i ara comencem a sentir-nos més tranquils.
11. Aquest llibre és una bona sínte_s_i de la matèria.
12. Li han de fer una anàli_s_i de sang.
13. És po_ss_ible que ella també s'apunti al curs.
14. És important aclarir la qüestió després de la confu_s_ió que hi ha hagut.
15. Hem treballat molt i ara hem de repo_s_ar.
16. Quan hi ha una cri_s_i econòmica la gent tendeix a consumir menys.
17. Per fer aquest viatge nece_ss_itaré el pa_ss_aport.
18. El president ha expo_s_at quins són els principals punts de l'ordre del dia de la reunió.
19. És e_ss_encial que els profe_ss_ors estiguin ben preparats.
20. Els pa_ss_atgers han de portar el bitllet.

Fitxa 12: S'escriu “arribar” o “arribar” ?

1. El president ha anunciat que hi haurà can_v_is en el go_v_ern
2. Nosaltres fins ara no escri_v_íem gaire a la nostra feina.
3. El professor ens ha dit que ens farà una pro_v_a perquè repassem.

4. És pro_**b**_able que ella també es vulgui inscriure al curset.
5. Fa uns dies vaig ha_**v**_er d'anar al metge perquè no em tro_**b**_a_**v**_a gens bé.
6. Hem aca_**b**_at la classe i hem tingut temps d'anar a prendre un cafè.
7. Tothom s'ha acostumat a fer servir el telèfon mò_**b**_il.
8. En aquest local obriran una botiga d'automò_**b**_ils.
9. El cantant ha gra_**v**_at un nou disc.
10. No he tro_**b**_at la solució correcta al problema.
11. Ha arri_**b**_at el moment de preparar-nos per fer l'examen.
12. En aquell moment tenia problemes econòmics i de_**v**_ia molts diners.
13. Abans no be_**v**_ia tanta aigua, però ara m'hi he acostumat.
14. La Núria és ad_**v**_ocada.
15. Si escri_**v**_iu cada dia una estona, n'aprendreu molt.

Fitxa 13: S'escriu “sol·licitut” o “sol·licitud”?

1. A la universita_**t**_ li han donat un certifica_**t**_ d'aptitu_**d**_.
2. Sabia constestar les preguntes amb molta exactitu_**d**_.
3. He d'anar a l'institu_**t**_ a presentar la sol·licitu_**d**_ de matrícula.
4. En aquestes oficines hi ha molta activita_**t**_, però en aquestes hores comença a haver-hi una certa quietu_**d**_.
5. En aquella casa aïllada enmig de la muntanya, sentia una gran solitu_**d**_.
6. Bona part de la joventu_**t**_ d'aquest poble ha hagut de marxar a d'altres pobles i ciuta_**t**_s per trobar feina.
7. Aquest alumne té una actitu_**d**_ molt positiva davant de les dificulta_**t**_s i segur que aprendrà i aprovarà.

Fitxa 14: Això no és pas “tant difícil” o “tan difícil”?

1. Aquests exercicis no m'han semblat **_tan_** fàcils.
2. Aquest poble no és **_tan_** bonic com l'altre.
3. El llibre em va agradar molt, però la pel·lícula no m'ha agradat **_tant_**.
4. En aquesta escola els professors potser no són **_tan_** exigents.
5. Aquest dibuix m'ha sortit tal com jo volia. Aquest altre, en canvi, no m'ha sortit **_tan_** bé.
6. Aquest pastís no és **_tan_** bo com el que hem menjat primer.
7. Si no treballés **_tant_** i sabés desconnectar i esbargir-se, se sentiria millor.
8. El conferenciant d'avui no s'ha explicat **_tan_** clarament com el d'ahir.
9. Aquella noia li agradava **_tant_** que cada dia feia tot el possible per veure-la.
10. Tot ha anat **_tan_** de pressa que ni me n'he adonat.
11. Aquest any no tenim **_tant_** de temps per estudiar.

Fitxa 15 : Tinc “una dubte” o “un dubte” ?

1. Ha obert **_un_** compte corrent.

2. Amb **la** calor que fa, ens anirà bé fer la migdiada.
3. **El** senyal de trànsit no es veia bé.
4. Li agrada molt **la** xocolata **desfeta**.
5. Els primers exercicis m'han sortit molt bé, però **a la** resta he tingut molts errors.
6. Tinc **un** dubte que voldria aclarir.
7. Necessito **uns** fulls de paper per imprimir el treball.
8. El dinar ha estat molt bo, però **les** postres no m'han agradat gaire.
9. Jo tinc **el** costum de llevar-me molt d'hora.
10. El metge m'ha dit que m'he de fer **una** anàlisi de sang.
11. Té **un** deute que li costarà molt de pagar.
12. Aquesta flor fa **una** olor molt **bona**.
13. Hem de comprar **un** llum per al menjador.
14. Ser una persona serena i saber-se prendre les coses amb tranquil·litat és **un** gran avantatge en la societat tan estressant en la qual vivim.

Fitxa 16: Buscava feina i **en** va trobar una de seguida

Exercici 1

1. Ha trobat el seu amic → L'ha trobat **CD Determinat**
2. No entenc com ha pogut fer això → No **ho** entenc **CD Neutre**
3. Qui escriurà la carta ? → Qui **l'**escriurà ? **CD Determinat**
4. Ella beu aigua → Ella **en** beu **CD Indeterminat**
5. Ell no pren cafè → Ell no **en** pren **CD Indeterminat**
6. Té la solució → **La** té **CD Determinat**
7. Ha demanat ajuda → **N'**ha demanat **CD Indeterminat**
8. Hem apuntat tot el que ens han dit → **Ho** hem apuntat **CD Neutre**
9. Sap anglès → **En** sap **CD Indeterminat**
10. El director demana els documents → El director **els** demana **CD Determinat**
11. He de portar el treball → L'he de portar o He de portar-**lo** **CD Determinat**
12. Vol fer el que li han demanat → **Ho** vol fer o Vol fer-**ho** **CD Neutre**
13. Té un fill → **En** té un **CD Indeterminat**
14. Ell no ha presentat cap proposta → Ell no **n'**ha presentat cap **CD Indeterminat**
15. No és pas tan difícil aprendre els pronoms → No és pas tan difícil aprendre'**ls** **CD Determinat**

Exercici 2

1. Quan tinguem tots els documents, haurem d'arxivar **-los**.
2. Aquell senyor no parlava clarament i jo no podia entendre **'l**.
3. Si necessitem algun llibre d'anglès, ella ens **en** pot deixar un que està molt bé.
4. Acabo d'arribar al centre i encara no conec tots els companys. Ja **els** aniré coneixent de mica en mica.
5. Ella diu que s'havia de portar el carnet a l'examen, però jo no **ho** sabia.

6. Necessiten les fotocòpies aquest mateix matí. Has de tenir **-les** fetes abans de les onze.
7. És difícil fer tot el que ens han demanat en un sol dia. Necessitem almenys dos dies per fer **-ho**.
8. Jo ja m'he comprat el llibre, però encara no **_l'** he començat a llegir. **_El** començaré a llegir aquest cap de setmana.
9. Necessitem un ordinador nou. **_N'** hem de comprar un.
10. Encara no tenim la nova programació. Ens **_l'** han d'enviar.
11. Ja no ens queden bolígrafs. Hauríem de comprar **-ne**.
12. Si ja no hem de fer servir aquests mobles, podríem vendre **'ls** o donar **-los** a algú que **_els** necessiti.
13. Aquestes instruccions estan molt ben escrites. Tothom **_les** pot entendre.
14. Si necessites més paper, agafa **'n** del meu calaix.
15. L'any passat vaig fer un curs de redacció de documents i ara **_en** començaré un altre.

17. Aquest llibre, m'agradaria “llegir-ho” o “llegir-lo”?

1. Van començar el projecte, però no **_el** van acabar.
2. Els hem preguntat quan acabarien les obres, però no ens **_ho** han dit. Ens han dit que no **_ho** saben.
3. Ell és realment un especialista en el tema. Jo només **_el** conec una mica.
4. Ella em va preguntar el seu nom, però jo no **_el** recordava.
5. Li preguntaré a la Núria quin dia és la prova. Jo no **_ho** recordo.
6. Em van preguntar el número del carnet d'identitat, però jo no **_el** portava i no **_el** sabia de memòria.
7. Ell sabia que havia de tenir la feina acabada a final de mes. **_Ho** sabia perfectament.
8. Aquest ofici és important aprendre **'l** de ben jove.
9. Quan hagi acabat de fer servir l'ordinador, apaga **'l**.
10. Li he explicat el que havia de fer i **_ho** ha entès de seguida.
11. Ens ha enviat l'informe i **_l'** hem de llegir abans de la reunió.
12. Se'ns ha espatllat el cotxe i hem de portar **-lo** al mecànic.
13. Això és molt urgent i hem de deixar **-ho** fet per demà.
14. Hem de procurar que les obres no s'endarrereixin més. Hem de solucionar **-ho**.

18. Si vol el document, “li podem enviar” o “l'hi podem enviar” ?

1. He rebut el seu missatge demanant-me el treball fet. Demà **_l'hi** enviaré.
2. Demà **_li** portaré el que m'ha demanat.
3. Si vol, jo **_li** puc explicar el que cal fer.
4. Ella necessitava el cotxe i **_l'hi** vam deixar.
5. El professor m'ha demanat que **_li** proposi els temes de les redaccions que vull fer.
6. Ens va demanar el número de telèfon i **_l'hi** vam donar.
7. Ens ha deixat el llibre amb la condició que **_l'hi** tornem d'aquí a una setmana.
8. El professor ens ha dit que **_li** preguntem tot el que no entenguem.

9. Quan **_li_** facin saber la bona notícia, es posarà molt contenta.
10. Ell ens va oferir el pis a un bon preu i **_l'hi_** vam comprar.

Fitxa 19: Als alumnes, jo “els hi envio exercicis” o “els envio exercicis”?

1. Ella m'ha demanat que li deixi els apunts i demà **_els hi_** portaré.
2. Totes aquestes persones estan interessades en el llibre. **_Els_** hem d'enviar una invitació per a la presentació.
3. No et preocupis. Si no arribes puntual com sempre, ja **_els_** diré que arribaràs una mica més tard.
4. Elles sempre treuen bones notes. **_Els_** agrada estudiar. En canvi, al Pere i la Núria, **_els_** costa més posar-s'hi.
5. En Joan necessita els llibres que em va deixar i **_els hi_** he de tornar demà.
6. Si ella vol els resultats dels exàmens, jo **_els hi_** puc fer arribar avui mateix.
7. Si veiem que els alumnes no tenen prou temps per acabar la prova, **_els_** podem deixar mitja hora més.
8. Els alumnes troben que aquest llibre d'anglès és molt difícil per ells. Potser **_els_** seria més fàcil aprendre amb aquell altre que tu em vas ensenyar.
9. El director de l'oficina s'ha interessat pels originals dels documents i ha demanat que **_els hi_** trametem.

Fitxa 20: Ella té un fill i “jo tinc dos”, o “jo en tinc dos”?

Exercici 1

1. Em van preguntar el nom d'aquelles flors, però jo no **en** coneixia cap.
2. Si necessitem begudes, **en** podem comprar (o podem comprar-**ne**) a la botiga d'aquí al costat.
3. Ens van oferir cargols, però no hi va haver ningú que **en** volgués menjar (o volgués menjar-**ne**).
4. Si calen més taules, **en** podem demanar una altra (o podem demanar-**ne** una altra).
5. L'any passat, com a part del curs, vam llegir un llibre en anglès i suposo que aquest any **en** llegirem un altre.
6. Em van preguntar si sabia anglès i els vaig haver de dir que no **en** sabia.
7. L'any passat vam fer molts dictats. Aquest any, en canvi, **n'**hem fet molt pocs.
8. Se'ns ha espatllat l'ordinador i **n'**hauran de comprar (o hauran de comprar-**ne**) un de nou.
9. Abans donaven informació gratuïta sobre aquest tema, però ara ja no **en** donen.
10. Els hem dit que necessitàvem una fotocopiadora i ens han dit que ens **en** portarien una.

Exercici 2

Benvolguda Maria,

T'envio la redacció que ens demanes cada setmana. Potser hi trobaràs algunes errades perquè l'he hagut de fet molt de pressa. Aquests dies tenim molta feina al Departament.

També t'envio els exercicis que he fet. Com veuràs, només **n'** he pogut fer quatre (o "només he pogut fer-**ne** quatre"). La resta, te'ls enviaré setmana vinent.

Fins aviat!

Teresa

Fitxa 21: **Hi havia reunió, però "no vaig anar", o "no hi vaig anar"?**

Exercici 1

1. No sé si em presentaré a l'examen, perquè no he pogut estudiar gaire. Suposo que al final **hi** aniré.
2. No sé com és la casa per dintre, perquè no **hi** he anat mai.
3. Abans anava a classe cada dia, però ara només **hi** puc anar (o puc anar-**hi**) alguns dies perquè tinc molta feina.
4. Si veus que fa molt mala mar, no **hi** vagis.
5. Tinc molt bons amics en aquella escola i, sempre que **hi** vaig, m'estic una bona estona parlant amb ells.
6. Nosaltres hem decidit passar uns dies a la Costa Brava. Vosaltres també **hi** penseu anar ? (o penseu anar-**hi**?)
7. Ells sempre van a l'escola d'estiu. Aquest any no **hi** han anat per motius de feina.
8. Em va agradar molt anar al Liceu. No **hi** havia anat mai.
9. És un poble de muntanya molt bonic i tranquil, i **hi** voldríem anar (o voldríem anar-**hi**) per vacances.
10. Em van parlar molt bé d'un restaurant on havien menjat i em van recomanar que **hi** anés.

Exercici 2

Hola, amics!

Us recordem que la festa de comiat de la Maria serà el proper dilluns dia 14 a les 19.00 al bar de la Plaça del Centre.

Ja tenim preparat tot el programa de sorpreses, amb música, jocs, algun petit discurs i, fins i tot, una mica de ball.

Hi hem d'anar tots! (o "Hem d'anar-**hi** tots!") Veniu a la festa!

Fins dilluns!

Els organitzadors

Fitxa 22 : Aquest era el pis “en el que” o “en el qual” vivia

Exercici 1

1. Ara estic llegint un capítol **en el qual** surt aquest personatge.
2. Era un polític **del qual** tothom parlava en aquell moment.
3. Li enviem el fulls **en els quals** ha de fer constar les seves dades personals.
4. Jo no em volia referir a aquest llibre, sinó al que vam llegir l'any passat. **Correcte.** La combinació “al que” és correcta en aquest cas. Se sobreentén “el llibre”: “Jo no em volia referir a aquest llibre, sinó al llibre que vam llegir l'any passat.”
5. Ens han donat unes fitxes **en les quals** hem d'annotar totes les trucades.
6. Es tracta d'una malaltia **contra la qual** podem fer ben poc.
7. Aquesta pel·lícula és molt diferent de la que vam veure ahir. **Correcte.** La combinació “de la que” és correcta en aquest cas. Se sobreentén “pel·lícula”: “Aquesta pel·lícula és molt diferent de la pel·lícula que vam veure ahir”.
8. És una causa **en la qual** tots hem de col·laborar.
9. Hi havia una sala **en la qual** em podia asseure a llegir tranquil·lament.
10. Aquestes són les lleis **amb les quals** es regula la immigració.

Exercici 2

Benvolgut senyor,

En relació amb el seu correu d'abans d'ahir dimecres **en el qual** ens demana informació sobre la possibilitat de canviar el seu fill de centre escolar, em plau fer-li arribar el document **en el qual** s'explica tota la normativa sobre aquesta qüestió.

També disposem d'una publicació **en la qual** es detallen les dades de tots els centres escolars de la ciutat, que podria ser del seu interès. La hi podem facilitar a les nostres oficines.

Estem a la seva disposició per qualsevol consulta que ens vulgui fer.

Atentament,

Fitxa 23: He d'ajudar “la meva companya” o “a la meva companya” ?

Exercici 1

1. Admirava molt **_el_** seu pare.
2. Coneixia **_la_** seva veïna des de feia molts anys.
3. Explicaven la notícia **_als_** seus companys de classe.
4. Hem d'educar **_els_** nostres fills.
5. Els nens imitaran **_els_** cantants que els agraden més.
6. Aquest matí no he vist **_la_** Núria.
7. Demà al matí portaré el dossier **_a la_** Núria.

8. És molt important respectar **_els_** altres.
9. Aquest matí hem escollit **_el_** (o **la_**) que ens ha de representar a l'assemblea.
10. Recordava **_la_** seva mare amb molta tendresa.
11. Necessitem **_una_** persona que ens ajudi.
12. Demanarem **_a la_** Teresa que ens en parli.
13. Hem de conscienciar **_la_** societat sobre la necessitat de l'estalvi d'energia.
14. Al final de l'obra es descobreix **_l'_** assassí.
15. Sempre recordarem **_els_** mestres que han estat un referent per nosaltres.
16. L'avi estima molt **_els_** seus néts.
17. L'avi explica **_als_** seus néts un d'aquells contes que tant els agraden.
18. No oblidarem mai **_el_** nostre amic.
19. Convidarem **_els_** nostres amics a la festa.
20. Direm **_a les_** nostres amigues que vinguin.

Exercici 2

Hola, Esteve!

T'escric per fer-te saber que he trobat feina a l'empresa que em vas dir. Estic molt contenta!

Estic molt satisfeta perquè m'han dit que han entrevistat a moltes persones (**“han entrevistat moltes persones”**, sense **“a”**, perquè és **Complement Directe**), algunes d'elles molt preparades, i, entre totes, m'han escollit a mi. Han valorat molt la meua experiència i, sobretot, les meves ganes de tornar a treballar després de tot aquest temps a l'atur.

Moltes gràcies per tot, Esteve, pels teus consells i pels teus ànims. Et trucaré per anar a prendre un cafè la setmana vinent.

La teva amiga,

Laura

Fitxa 24: Treballa “als matins” o “pels matins” ?

Exercici 1

1. Abans treballava **_als_** matins i ara treballa **_a les_** tardes.
2. El bar del centre està tancat **_a la_** tarda.
3. Ens veurem dissabte **_a la_** nit a la festa.
4. Primer vam dir que faríem la classe **_al_** matí, però finalment hem quedat **_al_** vespre.
5. Ens vam haver de llevar **_a la_** matinada perquè l'avió sortia molt d'hora.
6. Al club de tennis, els divendres **_a la_** tarda hi ha molt poca gent.
7. Ara estem fent un curs **_als_** migdies i dinem una mica tard.
8. La nostra oficina és oberta **_al_** matí i **_a la_** tarda.

Exercici 2

Hola, Anna!

T'has apuntat al curs d'anglès que fan **als matins** de 8 a 10? Jo m'hi volia apuntar, però al final no em serà possible per la feina. Crec que m'apuntaré al torn de tarda.

Bé, ja em diràs alguna cosa.

Joan

25. Treballa “a un altre” departament o “en un altre” departament ?

1. Fa més de vint anys que treballa **_en_** aquest departament.
2. La seva filla viu **_en_** un poble de Lleida.
3. Els seus germans estan **_a_** Mataró.
4. Aquest animal encara es troba **_en_** algunes regions d'Àfrica.
5. Va estar tot un any vivint **_a_** l'Índia.
6. Vaig veure-la **_en_** un restaurant on vaig anar a sopar.
7. A mi m'agradaria quedar-me **_a_** Barcelona, però a ell li agradaria viure **_en_** una ciutat més petita.
8. Ha trobat aquesta informació **_en_** un dels llibres de Nacions Unides que hem rebut.

Fitxa 26: S'ha comprat un “llibre de anglès” o un “llibre d'anglès” ?

La feina

Treballo com a administrativa en aquest centre educatiu **des del** 1998 i m'hi sento molt bé. Hi tinc bons companys i m'agrada el tracte amb els estudiants i amb els seus pares. Puc dir que és una feina ben distreta i gens monòtona. És cert que té una part administrativa i més rutinària, però el tracte amb els estudiants la fa molt viva, canviant. A més, tinc un bon horari, treballo de les 8 del matí a les 3, i això em permet tenir les tardes lliures per estudiar.

Estudiar és el que m'omple més i la veritat és que m'agradaria molt poder arribar a fer una feina relacionada amb els meus estudis. Estic fent història de l'art i m'agradaria treballar en algun museu on pogués continuar aprenent i alhora contribuir a la difusió de la pintura i l'escultura, que és el que més m'interessa. Ja he col·laborat amb alguns museus en la preparació de publicacions, en l'organització **d'** exposicions i la realització de seminaris, i també com a guia de grups, però sempre han estat col·laboracions puntuals, en projectes **d'** unes setmanes o mesos, i mai no he tingut l'oportunitat de tenir cap feina completa en aquest àmbit.

De moment, continuo estudiant a les tardes i confio que, més endavant, pugui trobar una feina en un centre d'art **d'** alguna institució o fundació.

Fitxa 27: Fem el curs “per a aprendre” o “per aprendre” ?

1. Faré un curs d’anglès **_per_** internet.
2. El grup de teatre està format **_per_** estudiants i professors de la universitat.
3. Falten dues hores **_per_** arribar al poble.
4. Aquesta fàbrica va ser creada **_pel_** nostre avi.
5. Vam estar tota la tarda passejant **_per les_** vinyes.
6. En aquesta oficina organitzem diferents itineraris turístics **_per la_** ciutat.
7. Fa anys que es dedica a impartir cursos de català **_per a_** estrangers.
8. Aquest home va escriure un llibre molt important **_per al_** bon coneixement de la història de Catalunya.
9. En aquest curs, no hem tingut temps **_per_** donar tota la matèria.
10. El congrés ha estat coordinat **_pels_** professors Joan Rodríguez i Núria Nicolau.
11. Hem de fer un esforç **_per_** conèixer i entendre les persones que vénen d’altres països. **_Per_** part seva, elles han de fer un esforç **_per_** adaptar-se a la nostra societat.
12. Ells han enregistrat el concert **_per a_** Televisió de Catalunya.
13. No hem pogut acabar el projecte **_per_** falta recursos.
14. Vam tenir una bona estona **_per_** tractar aquest tema.

Fitxa 28: Estudiem “perquè volem aprendre” o “per què volem aprendre” ?

Exercici 1

1. Està estudiant **_perquè_** demà té l’examen.
2. **_Per què_** està interessada en aquesta feina ?
3. Se’n va anar a dormir **_perquè_** estava molt cansada.
4. Us enviarem la proposta per escrit **_perquè_** us la pugueu llegir i pugueu preparar amb temps les esmenes que hi vulgueu fer.
5. La Teresa ens va explicar **_per què_** van decidir canviar el nen d’escola.
6. Al matí, el metro va ple **_perquè_** tothom va a treballar.
7. **_Per a què_** (o **_per què_**) farà servir aquest ordinador ?
8. Al mercat no hi ha gaire gent **_perquè_** molts se n’han anat de vacances.
9. Vaig decidir canviar de llibre **_perquè_** el que estava llegint no m’agradava gaire.
10. **_Per què_** vols estudiar anglès ?
11. Organitzem una jornada de portes obertes **_perquè_** tothom pugui conèixer millor la universitat.
12. És difícil saber **_per què_** la segona edició d’aquest curs ha tingut menys èxit de participació que la primera.
13. Encara no hem decidit **_per a què_** farem servir aquests mobles vells.
14. La Núria se sentia molt satisfeta **_perquè_** havia aconseguit la feina que volia.
15. Convidarem un escriptor **_perquè_** ens presenti la seva obra.

Exercici 2

La nostra empresa està en un procés de renovació constant per satisfer les necessitats d’actualització i per millorar dia a dia el servei als nostres clients.

Us convidem a venir a la fira i a visitar la nostra mostra **perquè** (o **per tal que**) pugueu comprovar personalment la qualitat dels nous productes que us oferim.

Fitxa 29: Va guanyar “perquè era el millor” o “doncs era el millor” ?

Exercici 1

1. Em van recomanar aquella escola **perquè** era una de les millors de la ciutat.
2. Havia presentat el currículum i una carta demanant una entrevista a dues empreses diferents. Semblava que en totes dues tenia bones possibilitats, però encara no havia rebut cap resposta i no sabia, **doncs**, quina feina faria.
3. Vam venir a viure a aquest poble **perquè** està molt ben comunicat.
4. T’escric aquesta carta **perquè** fa molt de temps que no sé res de tu.
5. Vam decidir, finalment, que llogaríem un apartament, **perquè** els hotels eren molt cars.
6. Va acceptar la nova feina **perquè** li oferien molt bones condicions.
7. Ella ha estudiat dret i té dos anys d’experiència en el món empresarial. No és pas, **doncs**, una persona poc preparada.
8. Vol anar a estudiar un any en aquella universitat **perquè** hi treballa un dels millors professors en la seva especialitat.
9. Ens plau comunicar-li que hem rebut el seu projecte, hem tingut ocasió de considerar-lo atentament i ens ha semblat molt interessant. **Així doncs**, estem a la seva disposició per concertar l’estrevisita que vostè ens proposa.
10. En aquell moment estava molt enfeinat **perquè** estava preparant les oposicions.

Exercici 2

Benvolgut Martí,

T’escric per felicitar-te per haver aprovat les oposicions. M’ho ha fet saber el Jaume, que es va presentar amb tu a les proves i també ha aprovat.

Suposo que deus estar molt content i satisfet per tot l’esforç que has fet estudiant durant tot aquest any. Ara podràs tornar a sortir i et podràs dedicar a les activitats que has hagut de deixar durant tot aquest temps, i podràs fer plans de futur, **perquè** ja tens la seguretat que tindràs una feina fixa.

Et felicito pel que has aconseguit i et desitjo que tinguis una bona incorporació a la feina ben aviat.

Una abraçada del teu amic,

Enric

Fitxa 30: Com que estava preparat, ha pogut fer molt bé l'examen

Exercici 1

1. Com que plovia, vaig agafar el paraigua.
2. Com que és un bon actor, l'han contractat per fer el paper.
3. Com que és molt bona treballadora, li han fet un contracte indefinit.
4. Com que he estat malalt, no he pogut fer els exercicis d'aquestes dues setmanes.
5. Com que no troba feina, ha decidit posar-se a estudiar.
6. Com que encara teníem una setmana de vacances, vam quedar-nos al poble uns dies més.
7. Com que eren bons amics, sempre s'ajudaven.

Exercici 2

Benvolguts companys,

Us fem arribar còpia dels contes que aquest any s'han presentat al concurs literari, per tal que us els pugueu anar llegint amb temps i pugueu començar a fer la selecció d'aquells tres o quatre que us semblin millors.

Us recordem que tots els membres del jurat ens trobarem a l'editorial a les 7 de la tarda del proper 5 d'octubre per decidir conjuntament qui és el guanyador. **Com que** aquest any tenim molts contes presentats, i n'hi ha força que estan molt ben escrits, us preguem que sigueu ben puntuals per tal que puguem tenir el temps necessari per parlar-ne.

Ben cordialment,

Fitxa 31: “que” (sense accent) i “què” (amb accent)

Exercici 1

1. El meu company m'ha dit que havia d'enviar una redacció.
2. És probable que vingui molta gent a la presentació del llibre.
3. Hem anat a comprar tot el material que necessitem.
4. Què voldries fer per vacances?
5. Els arguments en què basa la seva defensa estan molt ben expressats.
6. Aquella dona estava segura que podria aconseguir el que volia.
7. Ja hem acabat tot el que havíem de fer.
8. L'ordinador amb què haig de treballar és molt vell. M'han dit que me'n portaran un de nou.
9. Hem d'imprimir tots els articles que ja estiguin corregits.
10. Es tracta d'un projecte que preparen des de fa molt de temps.
11. Ens han demanat que els presentem una llista indicant el material de què disposem.
12. Ens van explicar en què consistiria l'examen.

13. Totes les persones **_que_** hem col·laborat en aquest programa confiem **_que_** us agradi i el seguïu amb interès.

14. Ens han assegurat **_que_** valoraran molt la nostra experiència.

15. Parlava en una llengua **_que_** no coneixia i no entenia **_què_** volia dir.

Exercici 2

Jo vaig anar a una escola del meu barri que era més aviat petita, amb un ambient molt familiar. Érem pocs alumnes per classe, vint o vint-i-cinc, aproximadament, i en alguns cursos recordo que encara érem menys, potser uns quinze, si hi arribàvem.

Els mestres ens feien respecte, però també eren amables amb nosaltres i a la classe hi havia bon ambient. Recordo especialment els dies que anàvem a jugar a bàsquet i havíem de sortir de l'escola, on no hi havia més que un pati, per anar al camp de bàsquet d'un centre parroquial del centre de la ciutat. Ens ho passàvem molt bé tot anant cap al centre, fent aquella fila dirigida pel mestre, parlant amb els companys, alliberats per unes hores de les parets de les nostres aules **en què**, encara que ens ho passàvem bastant bé, ens sentíem una mica tancats.

Tinc un bon record de l'escola, del lloc, dels companys i dels mestres. Per això se'm fa estrany, quan passo pel carrer on estava, que ja no hi sigui, que hagi desaparegut. Fa anys la van enderrocar per fer pisos i en van construir una altra, a prop, de més gran, amb millors instal·lacions, però que ja no és la meua. Tot passa, el temps i els llocs **en què** hem viscut queden enrera i només queden vius en el nostre record.

Aleshores encara no sabíem **què** estudiariem ni **què** fariem quan seríem grans, eren els primers anys de la nostra vida, fins els 14 anys, i gaudíem de la nostra infància, lliures encara dels majors compromisos que anirien arribant a poc a poc amb l'adolescència, a l'institut, i amb la primera joventut, a la universitat.

Fitxa 32: “si no” separat i “sinó” junt

Exercici 1

1. No tindrà gaires possibilitats de guanyar **_si no_ (si ell no)** es prepara bé.
2. No podem convocar la reunió **_si no_ (si nosaltres no)** tenim l'ordre del dia ben preparat.
3. Finalment, no m'han destinat a aquest centre **_sinó_** a un altre.
4. El director de l'empresa ja no era un danès **_sinó_** un americà.
5. Difícilment aprendré anglès **_si no_ (si jo no)** me'n vaig a viure un temps a Anglaterra.
6. **_Si no_ (si ells no)** ens ajuden, no podrem acabar la feina a temps.
7. Estic segur que acceptarà de venir com a convidat **_si no_ (si ell no)** té altres compromisos previs.
8. Les seves crítiques no només no m'han molestat **_sinó_** que les hi voldria agrair, perquè les ha sabut plantejar d'una forma ben constructiva.

9. Jo crec que, _si no_ canvien les perspectives (**si les perspectives no canvien**), que per ara són favorables, estarem en condicions de renovar el contracte.
10. La prova no va ser pas difícil, com algú havia dit que podria ser, _sinó_ més aviat fàcil.
11. Accedirà al que li demanen _si no_ (**si ells no**) el pressionen excessivament i el saben convèncer amablement.
12. No aprendré tota la matèria _si no_ (**si jo no**) em poso a estudiar.

Exercici 2

Benvolguda Maria,

Com et va el curs? Tens temps de fer tota la feina? Jo vaig fent, però la veritat és que vaig una mica justa de temps per dedicar-me a fer les coses bé, tal com voldria. De vegades, haig de fer els exercicis massa de pressa, i sóc conscient que no assimilaré bé la matèria **si no (si jo no)** em proposo de dedicar-hi el temps necessari.

De moment, estic content perquè ens havien dit que els professors no ens acceptarien els treballs **si no (si nosaltres no)** els presentàvem dintre dels terminis, i així també ho posava a les instruccions que ens van donar al principi de curs, i a mi ja m'han acceptat dues trameses de treballs fora de termini ben amablement. Això m'ha donat ànims. Han entès que tenim molta feina i no sempre podem estar al dia com voldríem.

Escriu-me per dir-me com et va, Maria. Te'n surts bé? Confio que ens trobarem a la reunió que hi haurà a finals de mes, si no ens veiem abans.

Records,

Joan

Fitxa 33 : Ús de “com a”

1. Per obtenir els mateixos resultats, hem de fer les coses tan bé _com_ ells.
2. Ens han explicat molt bé _com_ ens hem d'organitzar la feina del curs.
3. Hem volgut convidar aquesta persona _com a_ expert en la matèria.
4. És considerat _com_ un dels millors experts en la matèria.
5. Una de les coses que més em preocupa _com a_ mare és com motivar els meus fills perquè estudiïn.
6. Va començar _com a_ treballador de l'empresa i ara n'és el director.
7. És admirable veure _com_ sap solucionar les coses tan fàcilment.
8. _Com a_ responsable dels cursos, m'agradarà contestar totes les preguntes que pugueu tenir.

Fitxa 34: Ens ha arribat la notícia “de que vindrà” o “que vindrà” ?

Exercici 1

1. Tots tenim l'esperança **_que_** la pau arribi aviat.
2. Ella no es recordava **_que_** havia de presentar el treball avui.
3. S'ha acostumat **_que_** l'ajudin sempre i s'ha d'espavilar.
4. Encara no sabem **_de què_** parlarem a la reunió.
5. El director del centre ha insistit **_que_** donem una especial importància a la bona comunicació amb els pares.
6. Ens han d'assessorar per saber **_en què_** podríem invertir aquests diners.
7. Estic convençut **_que_** podré fer-ho bé.
8. Empresaris i treballadors han expressat la seva confiança **_que_** la fàbrica podrà continuar en activitat d'acord amb un bon pla de viabilitat.
9. Els recursos **_de què_** disposem són ben escassos.
10. No he tingut gaire temps per estudiar i confio **_que_** l'examen no sigui difícil.
11. Ha eludit parlar del tema amb l'excusa **_que_** se n'havia d'anar.
12. Estem molt engrescats amb la possibilitat **_que_** ens traslladin a l'altre edifici, perquè està en molt millors condicions.
13. Avui el professor ha fet la primera classe introductòria i ens ha explicat les parts **_de què_** consta la matèria.
14. Estava segur **_que_** podria demostrar tot el que sé.

Exercici 2

Benvolgut Antoni,

T'envio dues redaccions que tenia pendents d'enviar-te. He de reconèixer que me n'havia oblidat totalment.

Durant aquestes dues setmanes, he tingut molta feina, i no he pogut dedicar-me al curs com m'hauria agradat. He anat fent els exercicis de cada setmana i no he pensat **que** (**suprimim la preposició “en” de “no he pensat en que...”**) també t'havia fer un parell de redaccions.

T'agrairia que me les poguessis corregir, si et sembla bé. Per part meva, em comprometo a enviar-te les altres redaccions setmanals dintre dels terminis establerts.

Moltes gràcies,

Maria

Fitxa 35: “hi ha” o “hi han” moltes persones ?

Exercici 1

1. Demà al matí **hi haurà** més notícies sobre aquest tema.

2. Confio que **hi hagi** més convocatòries d'oposicions més endavant.
3. No em pensava que **hi hagués** tantes sol·licituds per aquesta plaça.
4. Abans no **hi havia** tants recursos com ara.
5. Quan s'ha conegut la decisió del consell **hi ha hagut** moltes protestes.
6. A les nostres classes **hi ha** molts nens immigrants.
7. Ningú no havia previst que **hi hauria** tantes cues en la matriculació dels cursos.

Exercici 2

1. A l'assemblea, **hi va haver** molta gent.
2. La Maria **va haver** d'estudiar tota la setmana passada per preparar l'examen.
3. Han dit que **hi haurà** eleccions ben aviat.
4. Si hagués volgut, **hauria** pogut acabar la carrera.
5. Quan **hagi** acabat els seus estudis, buscarà feina.
6. Si **hi hagués** més planificació, no **hi hauria** tants problemes.
7. No **havia** llegit mai un llibre tan apassionant com aquell.
8. En aquell poble, **hi havia** un ambient de pau increïble.
9. La directora **haurà** de decidir què cal fer amb aquests fons.
10. El mes vinent és possible que **hi hagi** una altra reunió.
11. Quan vaig arribar a la festa ja no **hi havia** ningú.
12. La Teresa no podia sortir perquè **havia** d'acabar el treball.
13. El meu company **ha hagut** de sortir.
14. Aquest any **hi ha hagut** moltes sol·licituds per fer aquests cursos.

Exercici 3

1. Aquest any **hi ha** molta feina. L'any passat no **n'hi havia** tanta.
2. A la reunió, **hi va haver** companys que van estar a favor del projecte i **n'hi va haver** que estaven en contra.
3. M'han dit que **hi haurà** 10 alumnes a cada curs. Jo em pensava que **n'hi hauria** més.
4. No s'ha aprovat el pla perquè no **hi ha hagut** consens. És difícil que **n'hi hagi** perquè tenim criteris molt diferents.
5. Ara, al poble, ja **hi ha** més oportunitats de feina. Abans no **n'hi havia** tantes.
6. Recordo que a l'escola del poble érem molt pocs nens (8, 9 o 10 com a màxim). **N'hi havia** de totes les edats. **Hi havia** nens de 3 i 4 anys i nens més grans, de 7 o 8.
7. Al nostre departament **hi ha** molts funcionaris.
8. Ens hem quedat sense impresos. Demà **n'hi haurà** més.

Exercici 4

1. En aquesta activitat econòmica sempre **hi ha hagut** molta competència.
2. Avui hem rebut moltes consultes i suposo que demà també **n'hi haurà** moltes.
3. **Hi ha** dificultats tècniques que hem de procurar resoldre.
4. A la reunió, **hi va haver** moltes propostes.
5. Hem preparat bé tota la campanya i creiem que no **hi haurà** problemes.

6. **Hi ha hagut** poques sol·licituds per a la subvenció. Ens pensàvem que **n’hi hauria** més.
7. Si **hi hagués** més convocatòries d’oposicions, m’hi presentaria.

Fitxa 36 : Ja “em acabat” o “ja hem acabat” ?

1. Aquest matí **_hem_** anat al Departament d’Educació.
2. Ens ha dit que fem un treball sobre el llibre que **_hem_** llegit.
3. Les propostes que va fer **_em_** van semblar molt bé.
4. Després de dinar, **_hem_** estat parlant una bona estona.
5. Si volem treure bona nota, **_hem_** de preparar bé el treball.
6. Aquesta pel·lícula està bé, però **_em_** va agradar més la que vam veure la setmana passada.
7. Tinc un company que m’ajudarà i demà **_em_** portarà els apunts que em falten.
8. Abans escrivia a mà, però ara **_em_** resulta molt més fàcil escriure amb ordinador.
9. Demà comencem l’horari d’estiu i **_hem_** d’entrar a treballar a les 8.

Fitxa 37: Ella “s’ha anat a les 3” o “se n’ha anat a les 3” ?

1. Van venir al matí i **se’n van anar** al vespre.
2. El Martí arribarà avui a la tarda i **se n’anirà** demà passat.
3. Ella ha vingut al despatx, però **se n’ha anat** de seguida i no hi he pogut parlar.
4. Demà seré al despatx només un parell d’hores. A les 11 **me n’aniré** a l’aeroport per agafar l’avió.
5. La festa va acabar tard. Jo **me n’hauria anat** abans, però ella s’hi va voler quedar.
6. He assistit a la reunió, però **me n’he anat** abans que s’acabés perquè tenia un compromís.

Fitxa 38 : Si hagués estudiat, “hagués aprovat” o “hauria aprovat” ?

1. Si haguessin arribat a l’hora, **haurien** pogut seure.
2. Si haguessis vingut a la conferència, **hauries** pogut saludar l’escriptor.
3. En aquells moments tan difícils, jo no **hauria** dit res.
4. Jo m’**hauria** quedat fins més tard, però havia d’agafar el tren de les 8.
5. T’ho **hauries** passat molt bé, si hi haguessis estat.
6. Jo no **hauria** canviat de pis, però a ella li feia molta il·lusió.

Fitxa 39: Confiam “amb aquesta persona” o “en aquesta persona” ?

1. Hem organitzat aquest curs pensant **en** les necessitats dels alumnes.
2. Aquesta afirmació es basa **en** uns fets comprovats.
3. Ja fa molt de temps que treballem amb ells. **Correcte.**

4. La Maria confiava **en** les seves possibilitats.
5. Ell ha insistit en la necessitat que arribem a un acord. **Correcte**.
6. Penso **en** ella molt sovint.

Fitxa 40: El bon ús d'algunes paraules i expressions

aleshores / a les hores

1. Heu de venir un dia **_a les hores_** que ell ve al despatx, de 12 a 2.
2. Primer van anunciar que ja havien triat el guanyador i, **_aleshores_**, seguidament, van pronunciar el seu nom.
3. La senyora va dir que el preu del quadre era 800 euros i, **_aleshores_**, un dels turistes va aixecar la mà i va dir que el volia comprar.

ahora / a l'hora

1. No podem fer dues coses **_ahora_**.
2. Ens podem veure **_a l'hora_** que et vagi bé.
3. En aquell moment, totes dues van començar a parlar **_ahora_**.

almenys / al menys

1. No hem acabat encara tot el que havíem de fer, però ja tenim, **_almenys_**, una bona part feta.
2. Ens han dit que hem de ser **_almenys_** 10 persones per obrir un nou curs.
3. Vam demanar informació de diferents hotels i, finalment, vam decidir anar **_al menys_** car.

complet / complert

1. Necessitem un pis amb un bany **_complet_**.
2. Vol anar a esquiar i s'ha comprat un equip **_complet_**.
3. Estem contents perquè ha **__complert__** amb el que havia dit.

conte / comte / compte

1. És convenient tenir en **_compte_** totes les possibilitats.
2. Li explica un **_conte_** al seu fill cada vespre.
3. Quan acabem de dinar, demanarem el **_compte_**.
4. El **_comte_** volia ser rei.

dos / dues

1. Vol plantejar **_dues_** propostes.
2. Ja té **_dos_** llibres publicats.

3. Haig de comprar **_dues_** llibretes.

dada / data

1. En els productes alimentaris, hi ha de constar la **_data_** de caducació.
2. Ens falta una **_dada_** per poder solucionar aquest problema.
3. Hem d'escriure la **_data_** de signatura de l'escriptura del pis amb lletres.

enlloc / en lloc

1. Aquell any, vam decidir anar a passar uns dies a la platja, **_en lloc_** d'anar a la muntanya.
2. He estat buscant aquest paper per tots els arxivadors i no l'he trobat **_enlloc_** .
3. **_En lloc_** d'estar-se aturat, s'hauria de posar a buscar feina.

gairebé / gaire bé

1. Tenim 960 euros. Ja tenim **_gairebé_** 1000 euros estalviats.
2. Quan van arribar a la reunió ja eren **_gairebé_** les 9.
3. Ell ha dibuixat el paisatge molt bé. Jo, en canvi, no ho he fet **_gaire bé_** .

mida / mesura

1. En aquesta escola hi ha massa desordre. Cal prendre **_mesures_** perquè tot funcioni correctament.
2. Em vaig anar interessant en la lectura a **_mesura_** que anava llegint.
3. Necessito una cinta mètrica per prendre-li la **_mida_** del braç.

mig / mitjà / medi

1. Estic llegint un llibre sobre l'edat **_mitjana_** .
2. Ens vam aturar a **_mig_** camí per descansar una mica.
3. És periodista i treballa en un **_mitjà_** de comunicació.
4. La renda **_mitjana_** d'aquest país és bastant alta.

posar / ficar

1. Necessitem **_posar_** més recursos en aquest departament.
2. Cada matí, han de **_posar_** la data a la pissarra.
3. Hem de **_ficar_** la clau dins del pany.

potser / pot ser

1. És estrany que ella no hagi vingut. **_Potser_** estava molt cansada.
2. L'any vinent **_pot ser_** que tornin a fer el curs.
3. Avui no hem vist la Teresa. Demà **_potser_** la veurem.

sobretot / sobre tot

1. Es passa molta estona llegint. **_Sobretot_**, els dies de festa.
2. Quan anem amb cotxe hem d'anar a una velocitat moderada i, **_sobretot_**, hem de ser prudents.
3. He estat pensant **_sobre tot_** el que m'ha dit.

trànsit / tràfic

1. Ahir vaig veure un documental sobre el **_tràfic_** d'esclaus que hi va haver fa segles.
2. A la ciutat, cada vegada hi ha més **_trànsit_** i és molt difícil circular-hi.
3. Han posat una sèrie de semàfors nous per regular el **_trànsit_** del barri.

Expressions

1. Quan vam anar al parc, no vaig pujar a algunes atraccions perquè em **feien** por.
2. Amb la malaltia havia perdut força, però **de mica en mica** es va anar recuperant.
3. El cap que teníem abans era molt seriós. En canvi, el que tenim ara és **més aviat** agradable.
4. Si anem massa de pressa no ho farem bé. És convenient que ho fem **a poc a poc**.

